

Sivistysvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 119/2016 vp): Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- talousvaliokunta TaVL 30/2016 vp
- lakivaliokunta LaVL 18/2016 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Marco Grönroos, opetus- ja kulttuuriministeriö
- tekijänoikeusneuvos Viveca Still, opetus- ja kulttuuriministeriö
- lainsäädäntöneuvos Maarit Leppänen, oikeusministeriö
- ylituomari Kimmo Mikkola, markkinaoikeus
- tiimiesimies Jouko Koitto, Patentti- ja rekisterihallitus
- lakimies Anu Pitkänen, Yleisradio
- toiminnanjohtaja Kirsi Colliander, AV-tuottajien tekijänoikeusyhdistys Tuotos ry
- toimitusjohtaja Ilmo Laevuo, Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry
- varatoimitusjohtaja Jukka-Pekka Timonen, Kopiosto ry
- lakimies Kai Massa, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- edunvalvontapäällikkö Johanna Halkola, RadioMedia
- toiminnanjohtaja Anne Salomaa, Sanasto ry
- toiminnanjohtaja Pekka Sipilä, Suomen Musiikkikustantajat ry
- johtaja Martti Kivistö, Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto ry
- puheenjohtaja Petra Wikström-Van Eemeren, Tekijänoikeuksien käyttäjien neuvottelukunta
- lakimies Jussi Mäkinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom ry
- toiminnanjohtaja Tommi Nilsson, Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusyhdistys KU-VASTO ry

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Näyttelijöiden Tekijänoikeusjärjestö Filmex ry
- Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat - SATU ry
- Suomen Säveltäjät ry
- Viestinnän Keskusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista sekä muutettavaksi oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettua lakia, kilpailulakia ja lakia Patentti- ja rekisterihallituksesta. Esityksellä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/26/EU tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensioinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla.

Ehdotettavaan lakiin tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista sisältyisivät säännökset oikeudenhaltijoiden oikeuksista suhteessa yhteishallinnointiorganisaatioon, jäsenten oikeuksista ja päätösvaldasta sekä jäsenten ja oikeudenhaltijoiden etujen valvonnasta yhteishallinnointiorganisaatiossa, tekijänoikeuskorvausten hallinnoinnista, oikeuksien hallinnoinnista muiden yhteishallinnointiorganisaatioiden puolesta, yhteishallinnointiorganisaation suhteesta käyttäjiin sekä yhteishallinnoinnissa noudatettavasta avoimuudesta ja tiedonantovelvollisuudesta. Lisäksi lakiin sisältyisivät säännökset sävellysteosten verkko-oikeuksien usean valtion alueen kattavasta lisensioinnista.

Direktiivin edellyttämänä valvovana viranomaisena toimisi Patentti- ja rekisterihallitus. Tämä tehtävä lisättäisiin myös patentti- ja rekisterihallituksesta annettuun lakiin. Kilpailulakiin lisättävällä viittauksella mahdollistettaisiin se, että Kilpailu- ja kuluttajavirasto voisi toimittaa Patentti- ja rekisterihallitukselle valvontatehtävän hoitamiseksi välttämättömät salassa pidettävät asiakirjat.

Ehdotettavaan lakiin tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista perustuvat riita-asiat käsiteltäisiin pääasiallisesti markkinaoikeudessa. Tätä koskevat viittaukset ja tarkentavat säännökset lisättäisiin oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annettuun lakiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian niiden hyväksymisen jälkeen. Direktiivin määräaika kansalliselle täytäntöönpanolle on 10 päivä huhtikuuta 2016.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivista hallinnointia koskeva direktiivi (2014/26/EU). Direktiivin tavoitteena on luoda oikeudellinen kehys toiminnalle, jossa tekijänoikeuksien yhteishallinnointiorganisaatiot hallinnoivat oikeuksia oikeudenhaltijoiden puolesta. Direktiivi on luonteeltaan minimiharmonisointidirektiivi, joka sallii myös pidemmälle menevää säänte-

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

lyä jäsenvaltioissa. Se sisältää säännöksiä muun muassa oikeudenhaltijoiden oikeuksista suhteessa yhteishallinnointiorganisaatioihin ja näiden velvollisuuksista suhteessa oikeudenhaltijoihin sekä yhteishallinnointiorganisaatioiden suhteista käyttäjiin.

Hallituksen esityksen eräs lähtökohta on se, että lakia ei sovelleta opetus- ja kulttuuriministeriön tekijänoikeuslain nojalla tekemään yhteishallinnointiorganisaation hyväksymispäätökseen ja sen mukaisiin toimiin. Ehdotettu laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista ei hallituksen esityksen mukaan siten vaaranna kansallisen sopimuslisenssijärjestelmän toimivuutta.

Sivistysvaliokunta korostaa, että uudistuksella tavoitellaan yhteishallinnointiorganisaatioiden toimintatapojen yhtenäistymistä sekä yhteishallinnoinnin avoimuuden ja vastuullisuuden lisääntymistä. Tämä osaltaan lisää yleistä luottamusta yhteishallinnointiorganisaatioiden toimintaan. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Sivistysvaliokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Talousvaliokunnan lausunto

Talousvaliokunta kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että lakiehdotuksen 3 §:ssä säädetään lain suhteesta muuhun lainsäädäntöön. Pykälän 2 momentissa on ehdotettu säädettäväksi kilpailulain etusijaisuudesta nyt ehdotettuun lakiin nähden. Toisaalta pykälän 1 momentin mukaan yhteishallinnointiorganisaation ja riippumattoman hallinnointiorganisaation toimintaan sovelletaan ensisijaisesti ehdotetun lain säännöksiä ja täydentäen muuta lainsäädäntöä. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on tuotu esille arvio, ettei etusijan määrittäminen erikseen ole tarpeellista, koska lakiehdotuksella ei ole vaikutusta kilpailulain sisältöön tai soveltamiseen. Talousvaliokunta katsoo, että hallituksen esityksessä ehdotettu kilpailulainsäädännön etusijaa koskeva säännös voisi aiheuttaa epävarmuutta, ja esittää, että sivistysvaliokunta harkitsee sääntelyn selkeyden näkökulmasta pykälän 2 momentin poistamista.

Talousvaliokunta toteaa lausunnossaan, että ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian niiden hyväksymisen jälkeen. Lain voimaantulo merkitsee muutoksia sekä sääntelyn kohteena olevien järjestöjen että viranomaisten tehtävien organisointiin. Direktiivin määräaika kansalliselle täytäntöönpanolle on päättynyt jo 10 päivänä huhtikuuta 2016. Lakien voimaantulon kiireellisyyttä korostavat useat vireillä olevat sopimusneuvottelut. Talousvaliokunta pitää sääntelyn pikaista voimaantuloa tärkeänä, mutta katsoo samalla, että myös järjestöille ja viranomaisille tulee varata riittävä aika toimintansa sopeuttamiseen.

Lakivaliokunnan lausunto

Sivistysvaliokunta on pyytänyt lakivaliokunnan lausuntoa hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 65 ja 66 §:n soveltamisesta kahden sopimuspuolen välisessä sopimuksessa olevaan yksittäiseen ehtoon. Lausunnossaan lakivaliokunta keskittyy näihin säännöksiin sekä niihin läheisesti liittyviin säännöksiin. Lakivaliokunta ehdottaa kyseisiä säännöksiä muutettaviksi tämän mietinnön yksityiskohtaisista perusteluista tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Lakivaliokunnan asiantuntijakuulemisissa on tullut esiin, että markkinaoikeuden ja yleisten tuomioistuinten välinen toimivallan jako ei aina ole aivan yksiselitteinen. Epäselvyyttä liittyy erityisesti siihen, milloin kyse on teollis- ja tekijänoikeudellisesta riita-asiasta, joka kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, ja milloin kyse vuorostaan on yleisten tuomioistuinten toimivaltaan kuuluvasta muusta riita-asiasta. Lakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että kysymys on nyt käsillä olevaa esitystä laaja-alaisemmasta asiasta. Tämän vuoksi sitä ei ole mahdollista arvioida ja ratkaista tämän esityksen eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Lakivaliokunnan kantaan yhtyen sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että yleisten tuomioistuinten ja markkinaoikeuden toimivallan jakoon liittyviä kysymyksiä selvitetään ja arvioidaan myöhemmin erikseen.

Ei-kaupallinen käyttö

Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 7 §:ssä säädetään oikeudenhaltijan itsenäisestä oikeudesta myöntää lisenssi. Sen mukaan oikeudenhaltijalla on antamansa 5 §:ssä tarkoitetun valtuutuksen estämättä oikeus myöntää lisenssi valitsemallaan tavalla teosten tai muiden suojan kohteiden ei-kaupalliseen käyttöön. Hallituksen esityksen mukaan säännöksessä on keskeisesti kysymys sellaisten toimintatapojen luomisesta yhteishallinnointiorganisaatioissa, jotka mahdollistavat teosten itsehallinnon ilman, että oikeudenhaltija joutuu sen takia peruuttamaan valtuutuksensa yhteishallinnointiorganisaatioissa.

Eräät asiantuntijat ovat katsoneet, että ei-kaupallisen käytön merkitystä ei olisi tullut täsmentää lain 7 §:ssä ja sen perusteluissa. Toisaalta on esitetty, että oikeudenhaltijan on saatava määritellä, mitkä teokset ovat itsehallinnon piirissä.

Sivistysvaliokunta toteaa saamansa selvityksen perusteella, että säännöksen perimmäinen tarkoitus on oikeudenhaltijoiden itsemääräämisoikeuden toteuttaminen ja aivan erityisesti sen perusperiaatteen korostaminen, että tekijänoikeuden yhteishallinnointi on toissijainen suhteessa oikeuksien suoraan lisensointiin. Asiantuntijaselvityksen mukaan komissio on säännöksellä halunnut varmistaa, että oikeudenhaltijoilla on mahdollisuus julkaista teoksiaan open source- tai creative commons -lisenssillä. Tämä lisensointitapa perustuu oikeudenhaltijan etukäteiseen vastikkeettomaan käyttö lupaan tietyin lisenssissä tarkemmin määritellyin ehdoin.

Valiokunta korostaa, että säännöstä on mahdollista soveltaa yksinkertaisesti siten, että valtuutuksella ei siirretä tekijänoikeuksia yhteishallinnointiorganisaatioille yksinoikeudella, vaan sallitaan oikeudenhaltijan itse lisensoida teoksiaan. Valiokunta ei ehdota tältä osin muutoksia lakiehdotuksiin.

Sidonnaisuuslausuman sisältö

Eräissä asiantuntijalausunnoissa on ehdotettu, että 1. lakiehdotuksen 10 §:ää tulee muuttaa siten, että hallituksen jäsenen sidonnaisuuslausuman yhteydessä ei tarvitsisi ilmoittaa yhteishallinnointiorganisaatiolta saatuja tuloja, käytännössä tekijänoikeuskorvauksia. Ilmoitusvelvollisuuden pelätään haittaavan mahdollisuuksia rekrytoida hallitusjäseniä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotettu 10 § perustuu direktiivin (2014/26/EU) 10 artiklan 2 kohtaan, joka edellyttää, että hallituksen jäsenen tulee ilmoittaa sidonnaisuuslausumassaan muun muassa yhteishallinnointiorganisaatiolta saamansa korvaukset. Säännöksen tavoitteena on varmistaa, että mahdolli-

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

set eturistiriidat voidaan havaita. Erityisesti tilanteessa, jossa ehdotettu yhteishallinnointilaki sallii korvausten jakamisen stipendien muodossa tai muussa yhteishallinnointiorganisaation erillis-päätökseen perustuvassa järjestyksessä, johon hallituksen jäsenellä voi olla suoraa tai välillistä vaikutusvaltaa, on selvityksen mukaan tarpeen huolehtia riittävästä läpinäkyvyydestä. Selvityksessä korostetaan lisäksi, että Suomessa verotettavaa tuloa koskevat tiedot ovat julkisia. Sivistysvaliokunta yhtyy talousvaliokunnan lausunnossaan esittämään arvioon, että direktiivin tavoitteena oleva avoimuus tulee yksinkertaisimmin turvatuksi hallituksen esityksen mukaisella sääntelytavalla.

Tekijänoikeuskorvauksen kohtuullisuus

Lisenssiehtoja koskevista vaatimuksista ehdotetaan säädettäväksi 1. lakiehdotuksen 35 §:ssä. Pykälän 2 momentissa edellytetään muun muassa, että yksinoikeuksien ja korvausoikeuksien hintojen on oltava kohtuullisia. Kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon:

- 1) oikeuksien käytön taloudellinen arvo liiketoiminnassa teosten ja muiden suojan kohteiden käytön luonne ja laajuus huomioon ottaen;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation tarjoaman palvelun taloudellinen arvo;
- 3) muut korvauksen kohtuullisuuteen vaikuttavat seikat.

Lausunnonantajat eivät ole ehdottaneet konkreettisia muutoksia pykälätekstiin, mutta perustelujen osalta on toisaalta toivottu väljempää määrittelyä ja toisaalta toivottu perustelujen syventämistä ja täsmentämistä. Saadun selvityksen mukaan hallituksen esitys pitäytyy tältä osin varsin tarkkaan direktiivissä ja direktiivin taustalla olevien kilpailuoikeudellisten asioiden ratkaisukäytännössä tehdyissä linjauksissa. Hallituksen esityksen valmisteluvaiheessa ei ole tuotu esiin ehdotettua pykälämuotoa tarkempaa kriteeristöä.

Sivistysvaliokunta pitää tärkeänä, että opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa aktiivisesti tekijänoikeuskorvauksen kohtuullisuutta määrittelevän 35 §:n soveltamista käytäntöön ja siitä syntyvää oikeuskäytäntöä. Valiokunta yhtyy selvityksessä esitettyyn käsitykseen, että tarkemman kriteeristön luomiselle ei tässä vaiheessa ole edellytyksiä.

Puhevallan rajoittaminen suhteessa valvontaviranomaiseen

Valvonta-asian vireille tulosta ehdotetaan säädettäväksi 1. lakiehdotuksen 56 §:ssä. Patenti- ja rekisterihallitukselle saadaan tehdä toimenpidepyyntö yhteishallinnointiorganisaation menettelystä tai laiminlyönnistä, joka on vastoin tämän lain säännöksiä. Asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu niiden henkilöiden tai yhteisöjen piirin rajoittamista, jotka voisivat esittää toimenpidepyynnön. Toimenpidepyyntöön oikeutettujen piiriä on pidetty poikkeuksellisen laajana. Pelkona on, että valitusoikeutta olisi helppo käyttää häiritsemistarkoitukseen.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan toimenpidepyynnön esittämisoikeuden rajaaminen ehdotetulla tavalla olisi ristiriidassa direktiivin vaatimusten kanssa ja vakavasti vaarantaisi niiden etujen ja intressien toteutumisen, joihin koko direktiivi pohjautuu. Direktiivissä on nimenomaisesti vaadittu, että viranomaisvalvonta tulee toteuttaa niin, että kaikkien, joiden intressejä direk-

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

tiivissä suojataan eli käyttäjien, oikeudenhaltijoiden, jäsenien, toisten yhteishallinnointiorganisaatioiden ja muiden asianomaisten, tulee voida kääntyä valvontaviranomaisen puoleen.

Sivistysvaliokunta arvioi, että ehdotettu säädös toteuttaa direktiivin vaatimuksen tehokkaista oikeusturvakeinoista ja tehokkaasta viranomaisvalvonnasta. Valiokunta korostaa myös, että lain 57 §:ssä valvontaviranomaisena toimivalle Patentti- ja rekisterihallitukselle on luotu poikkeuksellisen laaja harkintavalta sen suhteen, puuttuuko se yhteishallinnointiorganisaation toimintaan. Valiokunta pitää kuitenkin tärkeänä, että jatkossa seurataan lain tarkoituksen toteutumista ja mahdollisten haitantekotarkoituksessa tehtyjen toimenpidepyyntöjen vaikutusta valvontaviranomaisen ja yhteishallinnointiorganisaatioiden toimintaan.

Vaihtoehtoinen riidanratkaisu

Asiantuntijakuulemisissa ovat tekijänoikeuksien käyttäjätahot esittäneet sovittelumenettelyn vahvistamista yhteishallinnointidirektiiviä implementoitaessa. Ehdotuksen tekijöiden mukaan tekijänoikeusmarkkinoilla on tarve tuomioistuin- ja välimiesmenettelyn täydentämiselle vaihtoehtoisella riidanratkaisumenettelyllä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan Suomen tekijänoikeusmarkkinoilla on pitkittyneisiin tariffiriitoihin liittyviä ongelmia. Käyttäjät toivovatkin nykyistä tuomioistuinmenettelyä tehokkaampia, nopeampia ja kevyempiä menettelyitä esimerkiksi tariffiriitojen ratkaisemiseksi.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan lakiehdotuksen valmistelussa on päädytty siihen, että riitojen määrä ja laatu, erityisesti huomioiden markkinoilla jo olevien vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen olemassaolo, ei puolla uusien riitojenratkaisuelimien perustamista. Uusien riitojenratkaisumenettelyjen perustaminen valtion kustantamana ei valtiontalouden nykyisen vakavan tilanteen takia ole mahdollista.

Sivistysvaliokunta korostaa, että voimassa olevan lainsäädännön mukaan kaikki riidat, joissa sovinto on mahdollinen, voidaan ratkaista vaihtoehtoisessa riitojenratkaisumenettelyssä. Yleisimmät menettelyt ovat sovintomenettely ja välimiesmenettely. Vaihtoehtoinen riidanratkaisu perustuu aina osapuolten väliseen sopimukseen. Sovintomenettelyä on jo saatavilla monipuolisesti, esimerkiksi Suomen Asianajajaliiton ja Keskuskauppakamarin tarjoamina. Vaihtoehtoiseksi riitojenratkaisumenettelyksi osapuolet voivat nykyään valita myös julkisen sektorin ylläpitämän tuomioistuinsovittelun.

Sivistysvaliokunta korostaa, että hallituksen esitykseen sisältyvä mahdollisuus käsitellä tekijänoikeusmarkkinoiden toimivuuteen liittyviä rakenteellisia tai muutoin periaatteellisesti tärkeitä seikkoja yhteishallinnoinnin kehittämisen neuvottelukunnassa edistää vaihtoehtoista riidanratkaisua. Valiokunta toivoo, että riitojen ratkaisu painottuu tulevaisuudessa yhä enemmän tuomioistuinkäsittelyn sijaan vaihtoehtoiseen riidanratkaisumenettelyihin ja erityisesti sovintomenettelyyn ja että tätä vaihtoehtoa edistetään myös viranomaisitoimin. Valiokunta ei kuitenkaan pidä mahdollisena tässä vaiheessa säätää erityisestä sovittelumenettelystä.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. lakiehdotus

3 §. Suhde muuhun lainsäädäntöön. Edellä todetun talousvaliokunnan lausunnon pohjalta sivistysvaliokunta on tarkastellut pykälän 2 momentin tarpeellisuutta ja selkeyttä. Momentti ei sinänsä ole välttämätön, mutta se osaltaan selventää ehdotetun yhteishallinnointilain ja kilpailulain välistä suhdetta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan erityisesti ehdotetun yhteishallinnointilain 35 § perustuu pitkälti EU-tuomioistuimen ratkaisuihin kilpailuasioissa ja voi herättää kysymyksen siitä, onko kilpailuvirastolla toimivaltaa soveltaa kilpailulakia silloin, kun kyse on yhteishallinnointiorganisaation toiminnasta, josta säännellään tässä laissa. Tästä syystä sivistysvaliokunta pitää tarpeellisena säilyttää yhteishallinnointilain ja kilpailulain välistä suhdetta selventävän säännöksen. Valiokunta ehdottaa, että säännöksen muotoilu yksinkertaistetaan seuraavasti: "Tämä laki ei vaikuta kilpailulain (948/2011) soveltamiseen. "

52 §. Pääsy usean valtion alueen kattavan lisensioinnin piiriin. Asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu pykälän 2 momentin poistamista tai muuttamista siten, että säännöksen soveltaminen rajataan koskemaan vain pykälän 1 momentissa tarkoitettua tilannetta eli sitä, että oikeudenhaltijan yhteishallinnointiorganisaatio ei viimeistään 10 päivänä huhtikuuta 2017 myönnä tai tarjoa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensejä tai ole valtuuttanut toista yhteishallinnointiorganisaatiota edustamaan kyseisiä oikeuksia. Lausunnon mukaan ehdotettu 2 momentti luo pysyvän rajat ylittävien verkko-oikeuksien rinnakkaislisensoinnin mahdollisuuden, jota direktiivi ei edellytä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotetun 52 §:n 2 momentin tarkoituksena on ollut ilmaista, että yhteishallinnointiorganisaatio ei saa yleisesti ottaen asettaa valtuutuksen peruuttamiselle mitään ehtoja. Selvityksessä on viitattu myös 8 §:n 2 momentissa ilmaistuun pääsääntöön. Siitä ilmenee kielto asettaa valtuutuksen peruuttamisen ehdoksi, että valtuutus siirretään toiselle yhteishallinnointiorganisaatiolle.

Sivistysvaliokunta ehdottaa, että 2 momenttia selvennetään alkuperäistä tarkoitustaan vastaavasti siten, että 1 momentissa tarkoitettu valtuutuksen peruuttaminen tulee voimaan välittömästi. Muussa tapauksessa yhteishallinnointiorganisaatio voisi ehdotetun 8 §:n mukaan asettaa irtisanomiselle jopa kuuden kuukauden irtisanomisajan, jonka aikana tekijällä ei olisi mitään mahdollisuuksia lisensoida teoksiaan rajat ylittäviä verkkopalveluita varten. Koska yhteishallinnointiorganisaatio ei tarjoaisi lisensejä usean valtion rajat ylittäville musiikkiverkkopalveluille, ei myöskään synny tilannetta, jossa yhteishallinnointiorganisaatiolle aiheutuisi haittaa siitä, että irtisanominen tulee voimaan välittömästi ilman irtisanomisaikaa. Valiokunnan ehdotus vastaa muun muassa Ruotsissa tehtyä tulkintaa direktiivin artiklan 31 merkitysisällöstä.

65 §. Kielletyt sopimusehdot ja menettelyt. Lakivaliokunta on sivistysvaliokunnan pyynnöstä paneutunut seikkaperäisessä lausunnossaan riitojen ratkaisua koskeviin 1. lakiehdotuksen säädösehdotuksiin. Lakiehdotuksen 65 ja 66 § pohjautuvat direktiivin riitojen ratkaisua koskevan 35 artiklan 1 kohtaan, jonka mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että yhteishallinnointiorganisaatioiden ja käyttäjien väliset erityisesti voimassa oleviin ja ehdotettuihin lisensiointiehtoihin tai sopimusrikkomuksiin liittyvät riidat voidaan saattaa tuomioistuimen tai soveltuviissa tapauksissa

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

muun riippumattoman ja puolueettoman teollis- ja tekijänoikeuksia koskevaan lainsäädäntöön erikoistuneen riitojenratkaisuelimen ratkaistaviksi. Tuomioistuimessa käsitellään tavanomaisesti vain jo tehtyihin sopimukseen liittyviä erimielisyyksiä. Direktiivin 35 artikla edellyttää kuitenkin, että myös ehdotettuihin lisensiointiehtoihin liittyviä erimielisyyksiä tulee voida saattaa tuomioistuimen käsiteltäviksi.

Lakivaliokunta toteaa lausunnossaan, ettei direktiivin 35 artikla vaikuta edellyttävän jäsenvaltioilta mitään tiettyä tai tietynlaista ratkaisua eikä menettelyä. Direktiivissä ei myöskään säädetä seuraamusten tai toimenpiteiden tyypeistä, kunhan ne ovat tehokkaita, oikeasuhtaisia ja varoittavia (johdanto-osan 50 kappale). Lakivaliokunnan näkemyksen mukaan direktiivi jättää kansalliselle täytäntöönpanolle siten laajasti liikkumavaraa eikä se nimenomaisesti edellytä ehdotetussa 65 §:ssä tarkoitettua sopimusehtojen sääntelyä eikä 66 §:ssä tarkoitettua markkinaoikeuden antamaa kieltopäätöstä.

Hallituksen esityksen esikuvana on käytetty voimassa olevaa elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä annettua lakia (1062/1993). Hallituksen esityksen perustelujen (s. 80—81) valossa ehdotettu säännös kattaa niin sanotut tyypikohtuuttomat sopimusehdot eli ehdot, joita voidaan pitää yleisesti kaikissa tilanteissa kohtuuttomina. Esimerkkinä tällaisesta voidaan lakivaliokunnan mukaan pitää ehtoa, joka antaa toiselle osapuolelle yksipuolisesti oikeuden päättää korvauksen suuruuteen vaikuttavista seikoista.

Lakivaliokunnan arvion mukaan 65 ja 66 §:ää on niiden perustelulausumien valossa tarkoitus soveltaa myös siten, että markkinaoikeus voisi kieltää kohtuuttomien tai 35 §:n vastaisten sopimusehtojen käytön yksittäistapauksessa eli kahden sopimuspuolen välisessä suhteessa. Lakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että tällainen ratkaisu olisi merkittävä poikkeama esikuvana käytetystä laista (1062/1993) ja uutuus oikeusjärjestelmäämme, sillä yksittäisen sopimusehdon kohtuuttomuuteen sovelletaan oikeustoimilain (228/1929) 36 §:ää eikä kyseinen säännös mahdollista kohtuuttomaksi katsotun ehdon käytön kieltämistä. Lakivaliokunta ei pidä perusteltuna eikä tarkoituksenmukaisena, että markkinaoikeuden kieltäminen voisi nyt ehdotetussa laissa koskea yksittäistapauksia. Myöskään täytäntöön pantava direktiivi tai oikeusturvasyyt eivät edellytä tällaista ratkaisua. Lakivaliokunta katsoo, että ehdotettu säännös on syytä rajata esikuvansa mukaisesti koskemaan tyypikohtuuttomia ehtoja. Myös ehdotetun lain 35 §:n vastaisuutta on arvioitava vastaavasti eli siltä kannalta, millaisena ehtoa on pidettävä toisena osapuolena olevien käyttäjien kannalta yleensä.

Edellä esitetty merkitsee lakivaliokunnan kannan mukaan sitä, että yksittäistä sopimusta koskevat riidat tulee saattaa tuomioistuimen käsiteltäväksi riita-asiana.

Lakivaliokunta kiinnittää sivistysvaliokunnan huomiota lisäksi siihen, että ehdotetussa 65 §:ssä sopimusehdon 35 §:n vastaisuus koskee laaja-alaisesti yhteishallinnointiorganisaatioiden eri sopimussuhteita, vaikka direktiivin 35 artikla edellyttää vain yhteishallinnointiorganisaatioiden ja käyttäjien välisten lisensiointiehtoihin liittyvien riitojen saattamista tuomioistuimen ratkaistavaksi. Lakivaliokunnan mukaan ehdotettu säännös on tältä osin liian laaja, ja sen vuoksi valiokunta esittää, että 35 §:n vastaisuus kohdistetaan vain yhteishallinnointiorganisaatioiden ja käyttäjien välisiin sopimussuhteisiin.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Ehdotetun 65 §:n sanamuoto kieltää "soveltamasta" kohtuuttomia tai 35 §:n vastaisia sopimusehtoja. Lakivaliokunta pitää perustellumpana korvata kyseinen ilmaisu sanalla "käyttää", sillä se ilmentää paremmin sitä, ettei kiellolla ole välitöntä vaikutusta voimassa oleviin sopimussuhteisiin.

Sivistysvaliokunta yhtyy lakivaliokunnan perusteltuun kantaan siitä, että ehdotettu säännös on syytä rajata koskemaan tyyppikohtuuttomia ehtoja. Sivistysvaliokunta ehdottaa, että 65 §:ään tehdään lakivaliokunnan lausunnon mukaiset muutokset.

66 §. Kiellon määrittäminen. Lakivaliokunnan lausuntoon ja edellä 65 §:n kohdalla todettuun viitaten sivistysvaliokunta ehdottaa, että 1 momentin ensimmäisessä virkkeessä käytetään sanamuodon "soveltamasta" sijasta ilmaisua "käyttämästä".

67 §. Oikeuspaikka. Edellä 65 ja 66 §:ään ehdotetut muutokset perustuvat lakivaliokunnan lausunnon mukaan siihen, että niissä tarkoitettussa kiellossa ei ole kysymys yksittäisten sopimuspuolten välisen riita-asian ratkaisemisesta, vaan markkinoiden toimivuutta ohjaavasta markkinaoikeudellisesta asiasta. Tämän selventämiseksi on tarpeen muuttaa myös 67 §:ää, jossa säädetään lain eri lukuihin perustuvien riita-asioiden käsittelystä yhtäältä markkinaoikeudessa ja toisaalta käräjäoikeudessa. Koska 11 lukuun sisältyvissä 65 ja 66 §:ssä ei edellä todetun mukaisesti ole kyse riita-asiasta, viittaus kyseiseen lukuun tulee 67 §:stä poistaa. Lisäksi lakivaliokunta esittää lausunnossaan, että pykälän otsikko muutetaan ilmentämään sitä, että pykälässä säädetään oikeuspaikasta "riita-asiassa". Selkeyssyistä pykälä on myös perusteltua jakaa kahteen eri momenttiin.

Sivistysvaliokunta yhtyy lakivaliokunnan kantaan asiassa ja ehdottaa tehtäväksi tämän mukaiset muutokset pykälään.

69 §. Siirtymäsäännökset. Pykälän 2 momentin mukaan yleishallinnointiorganisaation on viimeistään 10 päivänä lokakuuta 2016 annettava oikeudenhaltijalle 9 §:n mukainen selvitys hänelle tämän lain mukaan kuuluvista oikeuksista. Säännös määräaikoineen perustuu direktiivin 5 artiklan 8 kohtaan.

Sivistysvaliokunta toteaa, että direktiivin kansallinen implementointi on viivästynyt ja ohittanut direktiivin täsmällisen säännöksen määräajan. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa 2 momentissa tarkoitetun selvityksen määräajaksi kolme kuukautta lain voimaantulosta.

Pykälän 3 momentin siirtymäsäännös on laadittu sitä silmällä pitäen, että ehdotettu laki tulee voimaan kesken yhteishallinnointiorganisaation tilikauden, joka saadun selvityksen mukaan noudattaa kalenterivuotta. Säännöksen tarkoituksena on ollut osin helpottaa yhteishallinnointiorganisaatioiden avoimuusraportointia kesken ensimmäisen tilikauden. Ottaen huomioon lakiehdotuksen käsittelyn ajankohdan, sivistysvaliokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että ehdotettu laki tulee voimaan 1.1.2017. Pykälän 3 momentti käy tämän vuoksi tarpeettomaksi, ja valiokunta ehdottaa sen poistamista. Valiokunnan muutosehdotus tarkoittaa sitä, että momentit 4—6 siirtyvät uusiksi momenteiksi 3—5.

Edellä 2 ja 3 momentin kohdalla todettuun viitaten sivistysvaliokunta ehdottaa 4 ja 5 momentin (uusien 3 ja 4 momentin) sisältämien määräaikasäännösten muuttamista siten, että momentissa

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

tarkoitettut toimet, jotka liittyvät organisaation sääntöihin tai organisaation toimielinten kokoonpanoon, on toteutettava 6 kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

68 §. Voimaantulo. Edellä 69 §:n 3 momentin kohdalla todettuun viitaten valiokunta ehdottaa, että laki tulee voimaan 1.1.2017.

2. lakiehdotus

1. luku

6 §. Markkinaoikeudelliset asiat. Lakivaliokunnan lausuntoon viitaten sivistysvaliokunta ehdottaa pykälän 2 momentin 4 kohdan lyhentämistä ja selkeyttämistä.

"Markkinaoikeus käsittelee markkinaoikeudellisina asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

4) tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 66 §:ssä tarkoitetun kiellon määrittämistä koskevat asiat."

Voimaantulo. Edellä 1. lakiehdotuksen 68 ja 69 §:n kohdalla todettuun viitaten valiokunta ehdottaa, että laki tulee voimaan 1.1.2017.

3. lakiehdotus

Voimaantulo. Edellä 1. lakiehdotuksen 68 ja 69 §:n kohdalla todettuun viitaten valiokunta ehdottaa, että laki tulee voimaan 1.1.2017.

4. lakiehdotus

Voimaantulo. Edellä 1. lakiehdotuksen 68 ja 69 §:n kohdalla todettuun viitaten valiokunta ehdottaa, että laki tulee voimaan 1.1.2017.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Sivistysvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 119/2016 vp sisältyvät 1.,2.,3. ja 4. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoite

Tämän lain tavoitteena on turvata tekijänoikeuden ja tekijänoikeuden lähioikeuksien oikeudenhaltijoiden itsemääräämisoikeus, edistää tekijänoikeusmarkkinoiden toimivuutta ja varmistaa, että tekijänoikeuden ja tekijänoikeuden lähioikeuksien yhteishallinnoinnissa toimitaan vastuullisesti, tehokkaasti ja läpinäkyvästi suhteessa oikeudenhaltijoihin ja käyttäjiin.

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista 4 §:n 1 kohdassa tarkoitetuissa yhteishallinnointiorganisaatioissa. Mitä 42—52 §:ssä säädetään, sovelletaan ainoastaan sävellysteosten oikeudenhaltijoita edustaviin yhteishallinnointiorganisaatioihin.

Jäljempänä 5—9 §:ää, 22 §:n 1 momenttia, 24, 25 ja 33—39 §:ää, 40 §:n 1 momentin 1 ja 3—9 kohtaa sekä 53—62 §:ää sovelletaan 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettuihin riippumattomiin hallinnointiorganisaatioihin.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

3 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Yhteishallinnointiorganisaation ja riippumattoman hallinnointiorganisaation toimintaan sovelletaan ensisijaisesti tämän lain säännöksiä ja sitä täydentäen muuta lainsäädäntöä siltä osin kuin tästä laista ei muuta johdu.

Tämä laki ei vaikuta kilpailulain (948/2011) soveltamiseen.

Tämä laki ei vaikuta toimivaltaan, joka opetus- ja kulttuuriministeriöllä on tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisesti. Jos opetus- ja kulttuuriministeriön tekijänoikeuslain nojalla tekemä yhteishallinnointiorganisaation hyväksymispäätös on ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan hyväksymispäätöstä.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yhteishallinnointiorganisaatiolla* oikeushenkilöä, joka on jäsentensä omistuksessa tai määräysvallassa tai on voittoa tavoittelematon, ja jonka ainoana tai pääasiallisena tarkoituksena on siihen valtuutettuna hallinnoida tekijänoikeutta tai tekijänoikeuden lähioikeuksia oikeudenhaltijoiden yhteiseen lukuun;

2) *riippumattomalla hallinnointiorganisaatiolla* voittoa tavoittelevaa oikeushenkilöä, joka ei ole suoraan tai välillisesti eikä kokonaan tai osittain oikeudenhaltijoiden omistuksessa tai määräysvallassa, ja jonka ainoana tai pääasiallisena tarkoituksena on siihen valtuutettuna hallinnoida tekijänoikeutta tai tekijänoikeuden lähioikeuksia oikeudenhaltijoiden yhteiseen lukuun;

3) *yleiskokouksella* yhdistyslain (503/1989) mukaista yhdistyksen kokousta tai valtuutettujen kokousta, osuuskuntalain (421/2013) mukaista osuuskunnan kokousta tai edustajistoa, osakeyhtiölain (624/2006) mukaista yhtiökokousta, eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1435/2003 mukaista eurooppaosuuskunnan yleiskokousta sekä eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2157/2001 mukaista eurooppayhtiön yhtiökokousta;

4) *oikeudenhaltijalla* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jolla on hallussaan tekijänoikeus tai lähioikeus taikka jolla on oikeuksien hyödyntämistä koskevan sopimuksen tai lainsäädännön nojalla oikeus osuuteen tekijänoikeuskorvauksista; oikeudenhaltijana ei kuitenkaan pidetä yhteishallinnointiorganisaatiota eikä riippumatonta hallinnointiorganisaatiota;

5) *käyttäjällä* sellaista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka käyttää tai haluaa käyttää teosta tai muuta suojan kohdetta tavalla, joka edellyttää oikeudenhaltijan lupaa tai oikeudenhaltijalle suoritettavaa korvausta;

6) *jäsenellä* oikeudenhaltijaa taikka oikeudenhaltijoita edustavaa yhteisöä tai säätiötä (*jäsenyhteisö*), joka on yhdistysmuotoisen yhteishallinnointiorganisaation jäsen, osuuskuntamuotoisen yhteishallinnointiorganisaation jäsen tai osakeyhtiömuotoisen yhteishallinnointiorganisaation osakkeenomistaja;

7) *lissensillä* lupaa, jolla myönnetään käyttöoikeus tekijänoikeudella tai tekijänoikeuden lähioikeudella suojattuun teokseen tai muuhun suojan kohteeseen, tai sopimusta teoksen tai muun suojan kohteen käytöstä maksettavasta korvauksesta;

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

8) *edustussopimuksella* sopimusta, jolla yhteishallinnointiorganisaatio valtuuttaa (*valtuuttava yhteishallinnointiorganisaatio*) toisen yhteishallinnointiorganisaation hallinnoimaan tekijänoikeutta ja tekijänoikeuden lähioikeutta (*lisansioiva yhteishallinnointiorganisaatio*);

9) *sävellysteoksen verkko-oikeuksilla* verkkopalvelun tarjoamiseksi tarvittavaa tekijänoikeuslain 2 §:n mukaista oikeutta valmistaa teoksesta kappale ja oikeutta saattaa teos yleisön saataville välittämällä se yleisölle johtimitse tai johtimitta, mihin sisältyy myös teoksen välittäminen siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

2 luku

Oikeudenhaltijoiden oikeudet

5 §

Oikeudenhaltijan oikeus valita yhteishallinnointiorganisaatio

Oikeudenhaltijalla on oikeus suoraan tai välillisesti valtuuttaa valitsemansa yhteishallinnointiorganisaatio hallinnoimaan valitsemiaan tekijänoikeuksia tai lähioikeuksia, oikeuksien luokkia tai teosten tai muiden suojan kohteiden tyyppisiä valitsemillaan alueilla riippumatta siitä, mihin Euroopan unionin jäsenvaltioon yhteishallinnointiorganisaatio on sijoittautunut, mikä on oikeudenhaltijan kansalaisuus ja mikä on se Euroopan unionin valtio, jossa oikeudenhaltija asuu tai johon se on sijoittautunut.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun valtuutuksen on oltava nimenomainen ja yksilöity sekä kirjallinen tai muutoin todennettavissa.

Jollei yhteishallinnointiorganisaatiolla ole perusteltua syytä kieltäytyä valtuutuksen mukaisesta oikeuksien hallinnoimisesta, sillä on velvollisuus hallinnoida niitä edellyttäen, että se kuuluu sen toimialaan.

6 §

Kielto asettaa oikeudenhaltijalle tarpeettomia velvoitteita

Yhteishallinnointiorganisaation tulee toimia niiden oikeudenhaltijoiden etujen mukaisesti, joiden tekijänoikeuksia tai lähioikeuksia se edustaa. Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa asettaa edustamalleen oikeudenhaltijalle velvoitteita, jotka eivät ole tarpeen tämän oikeuksien ja etujen suojelemiseksi tai tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien tehokkaaksi hallinnoimiseksi.

7 §

Oikeudenhaltijan itsenäinen oikeus myöntää lisenssi

Oikeudenhaltijalla on antamansa 5 §:ssä tarkoitettun valtuutuksen estämättä oikeus myöntää lisenssi valitsemallaan tavalla teosten tai muiden suojan kohteiden ei-kaupalliseen käyttöön.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

8 §

Oikeudenhaltijan oikeus peruuttaa yhteishallinnointia koskeva valtuutus

Oikeudenhaltijalla on oikeus peruuttaa osittain tai kokonaan antamansa 5 §:ssä tarkoitettu valtuutus ilmoittamalla tästä yhteishallinnointiorganisaatiolle.

Yhteishallinnointiorganisaatio saa asettaa valtuutuksen peruuttamiselle kohtuullisen, enintään kuuden kuukauden pituisen irtisanomisajan, tai edellyttää, että peruuttaminen tulee voimaan sen tilikauden päättyessä, jona ilmoitus on annettu. Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa asettaa valtuutuksen peruuttamisen ehdoksi, että peruutuksen kohteena olevien oikeuksien, oikeuksien luokkien tai teosten ja muiden suojan kohteiden tyyppien hallinnointi siirretään toiselle yhteishallinnointiorganisaatiolle, eikä muita kohtuuttomia ehtoja. Valtuutuksen peruuttaminen ei vaikuta ennen irtisanomisajan päättymistä annetun lisenssin ehtoihin, oikeudenhaltijan oikeuteen saada hänelle kuuluvat tekijänoikeuskorvaukset eikä 19—26, 39, 49 ja 64 §:n mukaisiin yhteishallinnointiorganisaation velvollisuuksiin.

Tämän pykälän säännöksiä oikeudenhaltijan oikeudesta peruuttaa valtuutus sovelletaan myös yhteishallinnointiorganisaation jäsenyhteisöön, jolle oikeudenhaltija on siirtänyt oikeutensa hallinnoitavaksi.

9 §

Oikeudenhaltijan oikeus saada tieto valtuutukseen liittyvistä oikeuksistaan ja valtuutuksen peruuttamisen ehdoista

Yhteishallinnointiorganisaation tai sen puolesta valtuutuksen vastaanottavan yhteisön tai säätiön on ilmoitettava oikeudenhaltijalle tämän 5 §:n 1 momentin, 7 §:n ja 8 §:n 1 momentin mukaisista oikeuksista sekä 8 §:n 2 momentissa tarkoitetuista valtuutuksen peruuttamisen edellytyksistä ennen kuin tämä antaa 5 §:n 2 momentin mukaisesti valtuutuksen tekijänoikeuden tai lähioikeuden yhteishallinnointia varten.

10 §

Oikeudenhaltijan asiointiin liittyvät oikeudet

Oikeudenhaltijalla on oikeus asioida yhteishallinnointiorganisaation kanssa ja saada 25 ja 39 §:ssä tarkoitettut tiedot valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi. Valtuutuksen ja sen peruuttamisen ehtojen sekä 9 §:ssä tarkoitettujen tietojen tulee olla saatavilla suomeksi ja ruotsiksi.

Yhteishallinnointiorganisaation tulee tarjota oikeudenhaltijalle mahdollisuus sähköiseen asiointiin.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

3 luku

Jäsenen oikeudet ja päätösvalta yhteishallinnointiorganisaatiossa

11 §

Oikeus päästä yhteishallinnointiorganisaation jäseneksi

Yhteishallinnointiorganisaation sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen tulee sisällyttää edellytykset, joiden mukaisesti oikeudenhaltija tai oikeudenhaltijoita edustava yhteisö tai säätiö on hyväksyttävä yhteishallinnointiorganisaation jäseneksi. Jos jäsenyysehtoja ei ole tyhjentävästi määritelty säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä, yhteisön yleiskokous voi määrittellä tarkemmin jäsenyysehdot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen jäsenyysehtojen tulee perustua objektiivisiin, avoimiin ja syrjimättömiin kriteereihin.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio ei hyväksy jäsenhakemusta, sen on kohtuullisessa ajassa toimitettava jäsenyyttä hakeneelle päätöksensä perusteluineen kirjallisesti.

12 §

Oikeus osallistua yhteishallinnointiorganisaation päätöksentekoon

Yhteishallinnointiorganisaation yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on määrättävä asianmukaisista ja tehokkaista menetelmistä, joiden avulla sen jäsenet voivat osallistua organisaation päätöksentekoon. Osallistumisen tulee olla mahdollista myös tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen välityksellä, ellei tätä voida pitää ilmeisen tarpeettomana tai suhteettomana oikeudenhaltijoiden määrä, asuin- tai sijaintivaltio sekä etäosallistumisen järjestämisen kustannukset ja toteuttamismahdollisuudet huomioon ottaen. Eri oikeudenhaltijaryhmiin kuuluvien jäsenten on oltava tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina päätöksentekoprosessissa.

Jäsenellä on oikeus valtuuttaa asiamies osallistumaan yleiskokoukseen. Jäsenen oikeutta käyttää asiamiestä voidaan rajoittaa vain erityisestä syystä. Asiamiehellä on yleiskokouksessa samat oikeudet kuin hänet nimenneellä jäsenellä, ja hänen on äänestettävä jäsenen antamien ohjeiden mukaisesti. Asiamiehen valtakirja on voimassa yhdessä yleiskokouksessa.

13 §

Yleiskokous

Yhteishallinnointiorganisaation jäsenellä on oikeus osallistua yleiskokoukseen ja hänellä on siellä äänioikeus. Äänioikeutta voidaan rajoittaa yhteishallinnointiorganisaation säännöissä, yhtiöjärjestyksessä tai jäsenyysehdoissa ainoastaan jäsenyyden keston tai jäsenen saamien tai vielä saamatta olevien tekijänoikeuskorvausten määrän perusteella ja edellyttäen, että nämä perusteet määritetään ja niitä sovelletaan tasapuolisesti ja oikeasuhteisesti.

Yleiskokous on kutsuttava koolle vähintään kerran vuodessa.

Yhdistys- tai osuuskuntamuotoisen yhteishallinnointiorganisaation säännöissä saadaan 1 ja 2 momentissa säädetystä poiketen kuitenkin määrätä, että jäsenten päätösvaltaa kaikissa tai joissakin asioissa käyttää valtuutettujen kokous tai edustajisto, jonka jäsenet valitsevat vähintään nel-

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

jän vuoden välein. Edellytyksenä on lisäksi, että jäsenten asianmukainen ja tehokas osallistuminen valtuutettujen tai edustajiston valintaan varmistetaan ja että eri oikeudenhaltijaryhmiin kuuluvat jäsenet ovat tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina valtuutettujen kokouksessa tai edustajistossa.

14 §

Yleiskokouksessa päätettävät asiat

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään, yhteishallinnointiorganisaation yleiskokous päättää seuraavista asioista:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation jäsenyysehdoista, jos niistä ei määrätä säännöissä tai yhtiöjärjestyksessä;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation 15 §:ssä tarkoitetun valvontaelimen jäsenten nimittämisestä ja erottamisesta sekä heille maksettavista palkkioista ja muista etuuksista;
- 3) oikeudenhaltijoille kuuluvien tekijänoikeuskorvausten jakamisessa noudatettavista yleisistä periaatteista;
- 4) jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytöstä sekä yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti tällaiset varat käytetään;
- 5) tekijänoikeuskorvausten ja niiden sijoittamisesta saatavien tulojen yleisistä sijoitusperiaatteista;
- 6) tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista tehtäviä vähennyksiä koskevista yleisistä periaatteista;
- 7) riskienhallintaperiaatteista;
- 8) kiinteän omaisuuden hankintaa, myyntiä tai kiinnittämistä koskevista periaatteista;
- 9) sulautumisesta, tytäryhteisön perustamisesta sekä toisen yhteisön tai sen osuuksien tai oikeuksien hankinnan hyväksymisestä sekä muista merkittävistä organisatorisista muutoksista, joilla on merkitystä tekijänoikeuden yhteishallinnointiin;
- 10) lainojen ottamisesta ja myöntämisestä sekä näihin liittyvistä vakuuksista;
- 11) jäljempänä 41 §:ssä tarkoitetun vuotuisen avoimuusraportin hyväksymisestä.

Päätösvalta 1 momentin 7—10 kohdassa tarkoitetuissa asioissa voidaan yleiskokouksen päätöksellä taikka sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen määräyksellä siirtää 15 §:ssä tarkoitetulle valvontaelimelle.

Jos yhteishallinnointiorganisaation 15 §:n mukaisena valvontaelimenä toimii hallintoneuvosto, yleiskokous voi siirtää sille päätösvalan myös 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuissa asioissa.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

4 luku

Jäsenten ja oikeudenhaltijoiden etujen valvonta yhteishallinnointiorganisaatiossa

15 §

Yhteisön valvontaelin

Yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla yleiskokouksen nimeämä valvontaelin, jossa eri oikeudenhaltijaryhmiin kuuluvat yhteishallinnointiorganisaation jäsenet ovat tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina. Yhteishallinnointiorganisaation toimitusjohtaja tai muu yhteishallinnointiorganisaation palveluksessa oleva henkilö ei voi olla valvontaelimen jäsenenä.

Hallintorakenteeltaan yksitasoisen yhteishallinnointiorganisaation valvontaelimenä toimii organisaation hallitus. Hallintorakenteeltaan kaksitasoisen yhteishallinnointiorganisaation valvontaelimenä toimii organisaation hallintoneuvosto.

Sen lisäksi, mitä valvontaelimen tehtäväksi säädetään muussa laissa, sen tehtävänä on:

- 1) valvoa yhteishallinnointiorganisaation 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun henkilön toimintaa ja tehtävien suorittamista sekä yleiskokouksen päätösten ja erityisesti 14 §:n 1 momentin 3—6 kohdassa tarkoitettujen yleisten periaatteiden toteutumista;
- 2) käyttää yleiskokouksen sille 14 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti siirtämää päätösvaltaa;
- 3) vuosittain raportoida yleiskokoukselle valvontatoiminnassa tehdyistä havainnoista ja 2 kohdan mukaisesti siirretyn päätösvallan käyttämisestä.

16 §

Säätiön valvontaelin

Säätiömuotoisen yhteishallinnointiorganisaation säännöissä on oikeudenhaltijoiden etujen suojelemiseksi määrättävä perustettavaksi säätiölain (487/2015) 3 luvun 19 §:ssä tarkoitettu hallintoneuvosto. Eri luokkiin kuuluvien oikeudenhaltijaryhmien tulee olla tasapuolisesti ja tasapainoisesti edustettuina hallintoneuvostossa.

Hallintoneuvosto on kutsuttava koolle vähintään kerran vuodessa.

Sen lisäksi, mitä säätiölaissa säädetään hallintoneuvoston päätettäväksi, yhteishallinnointiorganisaation hallintoneuvosto päättää seuraavista asioista:

- 1) hallituksen jäsenten nimittämisestä;
- 2) hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksettavista palkkioista ja muista etuuksista;
- 3) yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti oikeudenhaltijoille kuuluvat tekijänoikeuskorvaukset jaetaan;
- 4) jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytöstä, sekä yleisistä periaatteista, joiden mukaisesti tällaiset varat käytetään;
- 5) tekijänoikeuskorvausten ja niiden sijoittamisesta saatavien tulojen yleisistä sijoitusperiaatteista;
- 6) tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista tehtäviä vähennyksiä koskevista yleisistä periaatteista;
- 7) riskienhallintaperiaatteista.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

17 §

Yhteishallinnointiorganisaation liiketoiminnan johtaminen

Yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla toimitusjohtaja tai muu organisaation päivittäisestä johtamisesta vastaava organisaation palveluksessa oleva henkilö, joka vastaa yhteishallinnointiorganisaation liiketoiminnan johtamisesta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö johtaa yhteishallinnointiorganisaation päivittäistä hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun henkilön on annettava 15 ja 16 §:ssä tarkoitettulle valvontaelimelle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen valvontaelimen tehtävien hoitamiseksi.

18 §

Eturistiriitojen välttäminen

Yhteishallinnointiorganisaation on toteutettava kohtuulliset toimenpiteet tunnistaakseen ja ehkäistäkseen eturistiriitatilanteita sekä rajoittaakseen niiden vaikutusta organisaation edustamien oikeudenhaltijoiden yhteisiin etuihin.

Yhteishallinnointiorganisaation toimitusjohtajan tai muun päivittäisestä johtamisesta vastaavan ja valvontaelimen jäsenen tulee 1 momentin tarkoituksessa antaa vuosittain yleiskokoukselle henkilökohtainen sidonnaisuuslausuma vallitsevista tai mahdollisista ristiriidoista henkilökohtaisten ja yhteishallinnointiorganisaation etujen välillä sekä ristiriidoista niiden velvoitteiden välillä, joita henkilöllä on yhteishallinnointiorganisaatiota kohtaan ja toista oikeushenkilöä tai luonnollista henkilöä kohtaan. Sidonnaisuuslausuman tulee sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) omistusosuus tai muu varallisuusoikeudellinen asema yhteishallinnointiorganisaatiossa;
- 2) yhteishallinnointiorganisaatiolta edellisellä tilikaudella saatu palkka ja palkkiot, mukaan lukien vapaaehtoiset eläkevakuutukset, luontoisedut ja muuntyyppiset etuudet;
- 3) oikeudenhaltijan ominaisuudessa yhteishallinnointiorganisaatiolta edellisellä tilikaudella saadut tekijänoikeuskorvaukset;
- 4) tiedot muista oikeuksista, etuuksista tai sellaisesta asemasta yhteishallinnointiorganisaatiossa tai sen omistuksessa tai määräysvallassa olevassa yhteisössä tai säätiössä, jolla voi olla merkitystä hänen edellytyksiinsä hoitaa tehtäväänsä.

5 luku

Tekijänoikeuskorvausten hallinnointi

19 §

Huolellisuus tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoimisessa

Yhteishallinnointiorganisaation tulee noudattaa huolellisuutta tekijänoikeuskorvausten keräämisessä ja hallinnoimisessa.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

20 §

Tekijänoikeuskorvausten pitäminen erillään muusta varallisuudesta

Yhteishallinnointiorganisaation tilinpidossa tulee pitää erillään:

- 1) tekijänoikeuskorvaukset ja niiden sijoittamisesta saatavat tulot;
- 2) omat varat ja omasta toiminnasta saatavat tulot.

Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa käyttää tekijänoikeuskorvauksia eikä tekijänoikeuskorvausten sijoittamisesta saatuja tuloja muuhun tarkoitukseen kuin jaettaviksi oikeudenhaltijoille, ellei yleiskokous 14 §:n tai säätiön hallintoneuvosto 16 §:n mukaisesti ole toisin päättänyt.

Oikeudenhaltijalle kuuluva tekijänoikeuskorvaus, jota ei voida jakaa 24 §:ssä säädettyssä määräjassa sen vuoksi, että oikeudenhaltijaa ei ole voitu tunnistaa tai tavoittaa, on yhteishallinnointiorganisaation tilinpidossa pidettävä erillään muista varoista.

21 §

Tekijänoikeuskorvausten sijoittaminen

Yhteishallinnointiorganisaation tulee noudattaa yleiskokouksen tai, jos se on säätiö, hallintoneuvoston päätöstä sijoitustoiminnan yleisistä periaatteista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään:

- 1) mahdollisessa eturistiriitatapauksessa tulee varmistaa, että sijoitus tehdään pelkästään niiden oikeudenhaltijoiden edun mukaisesti, joiden hyväksi kyseiset tekijänoikeuskorvaukset on kerätty;
- 2) varat tulee sijoittaa siten, että varmistetaan sijoitusten suojaus, varmuus, rahaksi muutettavuus ja tuottavuus;
- 3) varat tulee hajauttaa riittävästi, jotta vältetään liiallinen riippuvuus yksittäisestä varojen lajista ja riskien kasautuminen.

22 §

Hallinnointipalkkio ja muut vähennykset

Yhteishallinnointiorganisaatiolla on velvollisuus tiedottaa edustamilleen oikeudenhaltijoille kulloinkin voimassa olevasta hallinnointipalkkiosta sekä tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista tehtävistä muista vähennyksistä.

Yhteishallinnointiorganisaation palveluistaan perimien palkkioiden ja muiden vähennysten on oltava kohtuullisia suhteessa palvelujen laatuun ja laajuuteen, eivätkä ne saa ylittää yhteishallinnointiorganisaatiolle tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien hallinnoinnista aiheutuvia perusteltuja ja tosiasiallisia kustannuksia.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

23 §

Tasapuolinen pääsy oikeudenhaltijoiden yhteisiin tarkoituksiin tarjottaviin palveluihin ja etuihin

Jos tekijänoikeuskorvauksia tai niiden sijoittamisesta saatavia tuloja käytetään yhteishallinnointiorganisaation päätöksellä oikeudenhaltijoiden tai tietyn oikeudenhaltijaryhmän yhteisiin tarkoituksiin, tarjottavien palvelujen tai muiden etujen on oltava oikeudenhaltijoiden saatavilla tasapuolisin perustein.

24 §

Velvollisuus tilittää tekijänoikeuskorvaukset oikea-aikaisesti

Tekijänoikeuskorvaukset tulee tilittää oikeudenhaltijoille mahdollisimman nopeasti ja täsmällisesti yhteishallinnointiorganisaation vahvistamien yleisten jakoperiaatteiden mukaisesti.

Tekijänoikeuskorvaus tulee tilittää oikeudenhaltijalle yhdeksän kuukauden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona korvaus kerättiin, ellei tämä ole mahdotonta.

25 §

Oikeudenhaltijoille tilityksen yhteydessä annettavat tiedot

Yhteishallinnointiorganisaation tulee antaa vähintään kerran vuodessa oikeudenhaltijalle, jolle se on kohdistanut tai tilittänyt tekijänoikeuskorvauksia kyseiseltä tilikaudelta, vähintään seuraavat tiedot:

- 1) kaikki yhteystiedot, jotka oikeudenhaltija on antanut yhteishallinnointiorganisaatiolle oikeudenhaltijan tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi;
- 2) oikeudenhaltijalle kohdistetut tekijänoikeuskorvaukset;
- 3) yhteishallinnointiorganisaation oikeudenhaltijalle kussakin hallinnoitavien oikeuksien luokassa ja käyttötyypissä tilittämät korvausten määrät;
- 4) kausi, jonka aikana oikeudenhaltijalle kohdistettujen ja tilitettyjen korvausten perustana oleva oikeuksien käyttö on tapahtunut, jos käyttäjien suorittama raportointi mahdollistaa tämän;
- 5) korvauksista vähennetyt hallinnointipalkkiot;
- 6) muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehdyt vähennykset;
- 7) kaikki oikeudenhaltijalle mihin tahansa kauteen kohdistuvat mutta vielä tilittämättä olevat tekijänoikeuskorvaukset.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös yhteishallinnointiorganisaation jäsenyhteisöä, joka tilittää tekijänoikeuskorvauksia edelleen oikeudenhaltijoille.

26 §

Velvollisuus ryhtyä riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi

Yhteishallinnointiorganisaation on ryhdyttävä riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi niissä tapauksissa, joissa teosten ja muiden suojan kohteiden käytön raportointi tämän mahdollistaa. Toimien riittävyttä arvioitaessa on otettava huomioon oikeuden-

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

haltijoiden taloudellinen etu, tunnistamisen ja tavoittamisen mahdollistavien tietolähteiden olemassaolo ja tunnistamisesta ja tavoittamisesta aiheutuvat kustannukset. Yhteishallinnointiorganisaation tulee julkaista verkkosivuillaan tieto noudattamastaan oikeudenhaltijoiden tunnistamis- ja tavoittamismenettelystä suomeksi ja ruotsiksi.

Yhteishallinnointiorganisaation on vuoden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, asetettava edustamiensa oikeudenhaltijoiden, jäsenten ja toisten yhteishallinnointiorganisaatioiden saataville seuraavat hallussaan olevat tiedot teoksista ja muista suojan kohteista, joiden yhtä tai useampaa oikeudenhaltijaa ei ole tunnistettu tai tavoitettu:

- 1) teoksen tai muun suojan kohteen nimi;
- 2) oikeudenhaltijan nimi;
- 3) kustantajan tai tuottajan nimi;
- 4) muut yhteishallinnointiorganisaation hallussa olevat olennaiset tiedot, jotka voivat olla hyödyksi oikeudenhaltijan tunnistamisessa tai tavoittamisessa.

Jos oikeudenhaltijaa ei ole tunnistettu ja tavoitettu kahden vuoden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, yhteishallinnointiorganisaation on asetettava 2 momentissa tarkoitetut tiedot teoksesta ja sen oikeudenhaltijoista verkkosivuilleen.

27 §

Jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käyttö

Jos oikeudenhaltijalle kuuluvaa tekijänoikeuskorvausta ei voida jakaa kolmen vuoden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, korvausta pidetään jakamatta jääneenä tekijänoikeuskorvauksena edellyttäen, että yhteishallinnointiorganisaatio on ryhtynyt riittäviin toimiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi 26 §:n mukaisesti.

Jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytöstä päättämisestä säädetään 14 ja 16 §:ssä.

6 luku

Oikeuksien hallinnointi toisen yhteishallinnointiorganisaation puolesta

28 §

Kielto kohdella syrjivästi edustussopimuksen nojalla edustettuja oikeudenhaltijoita

Lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio ei saa soveltaa eri ehtoja oikeudenhaltijoihin, joiden oikeuksia se hallinnoi valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation kanssa tekemänsä edustussopimuksen nojalla, eikä muutoinkaan kohdella oikeudenhaltijoita syrjivästi.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

29 §

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation oikeus tehdä vähennyksiä tekijänoikeuskorvauksista

Lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio ei saa tehdä tekijänoikeuskorvauksista muita vähennyksiä kuin hallinnointipalkkion osuuden, ellei muista vähennyksistä ole nimenomaisesti sovittu valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation kanssa.

30 §

Tekijänoikeuskorvausten tilittäminen edustussopimuksen nojalla

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation on säännöllisesti ja täsmällisesti tilitettävä valtuuttaville yhteishallinnointiorganisaatioille niiden välityksellä maksettavat tekijänoikeuskorvaukset. Tekijänoikeuskorvaus tulee tilittää valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle mahdollisimman pian ja viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua sen tilikauden lopusta, jona tekijänoikeuskorvaus kerättiin, ellei tämä ole mahdotonta.

31 §

Valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle annettavat tiedot

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tulee vähintään kerran vuodessa asettaa sähköisessä muodossa sellaisen yhteishallinnointiorganisaation saataville, jonka puolesta se hallinnoi oikeuksia edustussopimuksen nojalla kyseisellä kaudella, ainakin seuraavat tiedot:

- 1) eritelty selvitys valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle tai sen edustamalle oikeudenhaltijalle tilitettävistä tekijänoikeuskorvauksista;
- 2) mihin tahansa kauteen kohdistuvat tekijänoikeuskorvaukset, joita ei ole vielä tilitetty;
- 3) hallinnointipalkkioiden vuoksi tehdyt vähennykset;
- 4) muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehdyt vähennykset, jos tällaisten vähennysten tekemisestä on sovittu yhteishallinnointiorganisaatioiden välillä;
- 5) tiedot edustussopimuksen kattamiin teoksiin ja muihin suojan kohteisiin liittyvistä lisensseistä, jotka on myönnetty tai evätty;
- 6) yleiskokouksen tekemät päätökset siltä osin kuin ne ovat olennaisia edustussopimukseen perustuvan oikeuksien hallinnoinnin kannalta.

32 §

Velvollisuus tilittää tekijänoikeuskorvaukset edelleen oikea-aikaisesti

Valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation tai sen jäsenyhteisön tulee tilittää edelleen tilitetävät tekijänoikeuskorvaukset oikeudenhaltijoille mahdollisimman pian ja viimeistään kuuden kuukauden kuluttua korvausten vastaanottamisesta, ellei tämä ole mahdotonta.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

7 luku

Yhteishallinnointiorganisaation suhde käyttäjiin

33 §

Velvollisuus tarjota lisenssi

Yhteishallinnointiorganisaation on vastattava ilman aiheetonta viivytystä käyttäjän lisenssiä koskevaan tiedusteluun ja ilmoitettava käyttäjälle, mitä tietoja se tarvitsee voidakseen tarjota lisenssin.

Saatuana käyttäjältä kaikki olennaiset tiedot yhteishallinnointiorganisaation on ilman aiheetonta viivytystä joko tarjottava lisenssi tai annettava käyttäjälle kirjallinen vastaus, jonka perusteluista ilmenee, miksi se ei tarjoa lisenssiä.

34 §

Velvollisuus käydä lisensointineuvottelut vilpittömästi

Yhteishallinnointiorganisaation ja käyttäjän on annettava toisilleen kaikki oikeuksien lisensoimiseksi tarvittavat tiedot ja muutoinkin neuvoteltava oikeuksien lisensoinnista vilpittömästi.

35 §

Lisensointiehtoja koskevat vaatimukset

Lisensointiehtojen on perustuttava objektiivisiin ja syrjimättömiin kriteereihin. Yhteishallinnointiorganisaation on ilmoitettava käyttäjälle hintojen vahvistamisessa käytetyt perusteet.

Oikeudenhaltijoiden tulee saada oikeuksien käytöstä asianmukainen korvaus. Yksinoikeuksien ja korvausoikeuksien hintojen on oltava kohtuullisia. Tekijänoikeuskorvauksen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon:

- 1) oikeuksien käytön taloudellinen arvo liiketoiminnassa teosten ja muiden suojan kohteiden käytön luonne ja laajuus huomioon ottaen;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation tarjoaman palvelun taloudellinen arvo;
- 3) muut korvauksen kohtuullisuuteen vaikuttavat seikat.

36 §

Kokeellinen lisensointi

Yhteishallinnointiorganisaatio ei ole velvollinen jatkamaan alle kolmen vuoden ajan yleisön saatavilla olleen uudentyypin palvelun lisensoimista kyseisen koejakson jälkeen koejakson aikana käytetyin ehdoin eikä soveltamaan tällaisessa kokeellisessa lisensoinnissa sovellettuja ehtoja toiseen samantyyppiseen palveluun.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

37 §

Käyttäjän asiointiin liittyvät oikeudet

Käyttäjällä on oikeus asioida yhteishallinnointiorganisaation kanssa ja saada yhteishallinnointiorganisaatiolta lisensiointiehtot tai 33 §:n 2 momentissa tarkoitettu kirjallinen vastaus sekä 39 §:ssä tarkoitettut tiedot valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi.

Yhteishallinnointiorganisaation on tarjottava käyttäjälle mahdollisuus olla siihen yhteydessä sähköisesti. Jos yhteishallinnointiorganisaatiolla on teosten tai muiden suojan kohteiden käytön sähköinen raportointijärjestelmä, organisaation tulee tarjota käyttäjälle mahdollisuus käyttää sitä.

38 §

Käytön raportointi

Käyttäjän tulee toimittaa yhteishallinnointiorganisaatiolle, siten kuin käyttäjä ja yhteishallinnointiorganisaatio ovat sopineet, hallussaan olevat yhteishallinnointiorganisaation edustamien oikeuksien käyttöä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeen tekijänoikeuskorvausten keräämiseksi sekä oikeudenhaltijoille kuuluvien korvausmäärien jakamiseksi ja tilittämiseksi.

Yhteishallinnointiorganisaation ja käyttäjän on otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon vapaaehtoiset alan standardit sopiessaan 1 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisen muodosta.

8 luku

Avoimuus ja tiedonantovelvollisuus

39 §

Yhteishallinnointiorganisaation velvollisuus antaa teosvalikoimatietoa

Yhteishallinnointiorganisaation on pyynnöstä ilman aiheetonta viivytystä annettava oikeudenhaltijalle, teoksen käyttäjälle ja edustussopimuksen osapuolena olevalle valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle seuraavat tiedot:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation edustamat teokset tai muut suojan kohteet, joita se edustaa suoraan tai edustussopimuksen nojalla, tai edustamiensa teosten ja muiden suojan kohteiden tyyppi, jos teoksia tai muita suojan kohteita ei ole mahdollista yksilöidä;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation edustamat oikeudet;
- 3) maantieteelliset alueet, joilla tapahtuvaa käyttöä varten yhteishallinnointiorganisaatiolla on oikeus myöntää lisenssejä.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio ei voi itse myöntää lisenssiä puuttuvan valtuutuksen vuoksi, sen on ilmoitettava teoksen käyttäjälle tiedossaan oleva oikeudenhaltijan nimi ja yhteystiedot, jos oikeudenhaltija ei ole kieltänyt niiden antamista. Yhteishallinnointiorganisaation on myös ilmoitettava, jos lisenssin hankkiminen on tarpeetonta teoksen tai muun suojan kohteen suoja-ajan lakkaamisen tai muun syyn vuoksi.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

40 §

Yhteishallinnointiorganisaation velvollisuus julkaista tietoja verkkosivuillaan

Yhteishallinnointiorganisaation on julkaistava ja pidettävä ajan tasalla verkkosivuillaan seuraavat tiedot suomeksi ja ruotsiksi:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation säännöt tai yhtiöjärjestys;
- 2) jäsenyysehdot;
- 3) oikeuksien hallinnointia koskevan valtuutuksen peruuttamisedot;
- 4) valvontaelimen jäsenten nimet;
- 5) toimitusjohtajan tai muun 17 §:ssä tarkoitetun henkilön nimi;
- 6) lisenssien vakioehdot ja sovellettavat vakiohinnat mahdollisine alennuksineen;
- 7) tekijänoikeuskorvauksia oikeudenhaltijoille tilitettäessä noudatettavat yleiset periaatteet;
- 8) hallinnointipalkkioita koskevat yleiset periaatteet;
- 9) tekijänoikeuskorvauksista ja niiden sijoittamisesta saatavista tuloista muihin tarkoituksiin kuin hallinnointipalkkioihin tehtäviä vähennyksiä koskevat yleiset periaatteet;
- 10) luettelo edustussopimuksista ja niistä yhteishallinnointiorganisaatioista, joiden kanssa edustussopimukset on tehty;
- 11) jakamatta jääneiden tekijänoikeuskorvausten käytön yleiset periaatteet;
- 12) tieto oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien käytössä olevasta yhteishallinnointiorganisaation tarjoamasta valitusmahdollisuudesta, vaihtoehtoisesta riitojenratkaisumenettelystä sekä riitoihin sovellettavasta tuomioistuinmenettelystä.

Yhteishallinnointiorganisaation on toimitettava 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja tieto niissä tapahtuneista muutoksista 54 §:ssä tarkoitetulle valvontaviranomaiselle viipymättä tietojen julkaisemisen jälkeen.

41 §

Vuotuinen avoimuusraportti

Yhteishallinnointiorganisaation tulee laatia tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensoinnista verkkokäyttöä varten annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU liitteen mukainen vuotuinen avoimuusraportti, joka sisältää erityisraportin yhteishallinnointiorganisaation tarjoamista sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluista. Vuotuisen avoimuusraportin tilinpäätöstiedot on tarkastettava tilintarkastuslain (1141/2015) säännösten mukaisesti ja tilintarkastuskertomus mahdollisine varaumineen on tosinnettava täydellisenä vuotuisessa avoimuusraportissa. Tässä pykälässä tarkoitettuna vuotuisena avoimuusraporttina pidetään yhteishallinnointiorganisaation tilinpäätöstä ja toimintakertomusta, jotka sisältävät mainitun direktiivin liitteessä tarkoitettut tiedot.

Yhteishallinnointiorganisaation tulee julkaista vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä ja pitää se verkkosivuillaan yleisön saatavilla vähintään viiden vuoden ajan raportin julkaisuvuodesta. Yhteishallinnointiorganisaation tulee edellä säädetyssä määräajassa toimittaa avoimuusraportti myös 54 §:ssä tarkoitetulle valvontaviranomaiselle.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettussa vuotuisessa avoimuusraportissa annettavista tiedoista voidaan antaa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

9 luku

Sävellysteosten usean valtion alueen kattavien verkko-oikeuksien lisensointi

42 §

Erityinen soveltamisala

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, tämän luvun säännöksiä sovelletaan yhteishallinnointiorganisaatioon sen myöntäessä usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia.

Tämän luvun säännöksiä ei kuitenkaan sovelleta:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation myöntäessä usean valtion alueen kattavia lisensointia verkkopalveluille, jotka tarjoavat sävellysteoksia ainoastaan graafisessa muodossa;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation myöntäessä tarvittavien oikeuksien vapaaehtoisen yhdistämisen perusteella usean valtion alueen kattavan sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia, jota lähettäjäyrittäjä tarvitsee saattaakseen yleisön saataville radio- tai televisio-ohjelmiaan samanaikaisesti niiden alkuperäisen lähetyksen kanssa tai alkuperäisen lähetyksen jälkeen;
- 3) lähettäjäyrittäjän tuottamaan tai sille tuotettuun aineistoon, joka on tarkoitettu julkaistavaksi verkossa radio- tai televisio-ohjelman alkuperäisen lähetyksen ohjelmistona.

43 §

Valmiudet käsitellä usean valtion alueen kattavia lisensointia

Usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia myöntävällä yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla riittävät valmiudet käsitellä tällaisten lisensointien hallinnoinnissa tarvittavat tiedot sähköisessä muodossa tehokkaalla, täsmällisellä ja avoimella tavalla teosvalikoiman yksilöintiä ja sen käytön seuraamista, käyttäjien laskuttamista, tekijänoikeuskorvausten keräämistä ja oikeudenhaltijoille kuuluvien tekijänoikeuskorvausten tilittämistä ja 39 §:ssä tarkoitettujen tietojen antamista varten.

Tarkempia säännöksiä vaatimuksista, jotka koskevat yhteishallinnointiorganisaation valmiuksia käsitellä tietoja 1 momentissa mainittuja tarkoituksia varten, voidaan antaa opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella.

44 §

Teosvalikoimatietojen oikeellisuus

Usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensointia myöntävällä yhteishallinnointiorganisaatiolla tulee olla käytössään järjestelyt, joiden avulla oikeudenhaltijat, muut yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden edustamat oikeudenhaltijat sekä verkkopalvelujen

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

tarjoajat voivat pyytää yhteishallinnointiorganisaatiota korjaamaan seuraavissa tiedoissa olevat virheet:

- 1) sävellysteosten tai niiden osien yksilöintitiedot;
- 2) yhteishallinnointiorganisaation hallinnoimia oikeuksia tai niiden haltijoita koskevat tiedot;
- 3) oikeudenhaltijoiden tai sävellysteosten yksilöintiin tarkoitetut ainutkertaiset tunnisteet;
- 4) epä johdonmukaisuudet tiedoissa, jotka ovat muiden usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä myöntävien yhteishallinnointiorganisaatioiden hallussa.

Yhteishallinnointiorganisaation tulee korjata virheelliseksi todettu tieto ilman aiheetonta viivytystä.

Usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä myöntävän yhteishallinnointiorganisaation on tarjottava oikeudenhaltijoille ja valtuutetuille yhteishallinnointiorganisaatioille mahdollisuus toimittaa sävellysteoksia, hallinnoitavia oikeuksia, oikeudenhaltijoita sekä maantieteellistä aluetta koskevat tiedot sähköisessä muodossa.

45 §

Käytön täsmällinen ja oikea-aikainen seuranta

Yhteishallinnointiorganisaation tulee seurata kokonaan tai osittain edustamiensa sävellysteosten verkko-oikeuksien käyttöä verkkopalveluissa, joiden tarjoajille se on myöntänyt usean valtion alueen kattavan lisenssin.

Yhteishallinnointiorganisaation on tarjottava verkkopalvelun tarjoajalle mahdollisuus antaa selvitys sävellysteosten verkko-oikeuksien tosiasiallisesta käytöstä sähköisesti. Verkkopalvelujen tarjoajan on annettava täsmällinen selvitys näiden teosten tosiasiallisesta käytöstä.

Yhteishallinnointiorganisaatio saa kieltäytyä hyväksymästä selvityksen verkkopalvelun tarjoajan valitsemassa esitysmuodossa, jos yhteishallinnointiorganisaatio tarjoaa selvityksen tekemistä varten vähintään yhden menetelmän, jossa tietojen sähköisessä vaihtamisessa hyödynnetään kansainvälistä tai Euroopan unionin alueella laajasti käytettyä alan standardia.

46 §

Sähköinen laskutus

Yhteishallinnointiorganisaation on laskutettava verkkopalvelun tarjoajaa sähköisesti käyttäen vähintään yhtä sellaista laskutusmuotoa, jossa hyödynnetään kansainvälistä tai Euroopan unionin alueella laajasti käytettyä alan standardia.

Laskussa on yksilöitävä teokset ja oikeudet, jotka on lisensoitu kokonaan tai osittain, sekä oikeuksien tosiasiallinen käyttö siinä määrin kuin se on verkkopalvelun tarjoajan antamien tietojen ja tietojen antamisessa käytetyn esitysmuodon perusteella mahdollista.

Verkkopalvelun tarjoaja ei saa kieltäytyä hyväksymästä laskua sen esitysmuodon perusteella, jos se on 1 momentissa tarkoitetun standardin mukainen.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

47 §

Täsmällinen ja oikea-aikainen laskutus

Yhteishallinnointiorganisaation on laskutettava verkkopalvelun tarjoajaa täsmällisesti ja viipymättä sen jälkeen, kun sävellysteoksen verkko-oikeuksien tosiasiallisesta käytöstä on annettu selvitys 45 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

48 §

Menettelyt laskun oikeellisuuden kiistämiseksi

Yhteishallinnointiorganisaatiolla on oltava käytössään soveltuva järjestely, jotta verkkopalvelun tarjoaja voi kiistää laskun oikeellisuuden, jos se saa useita laskuja yhdeltä tai useammalta yhteishallinnointiorganisaatiolta saman sävellysteoksen samoista verkko-oikeuksista.

49 §

Täsmällinen ja oikea-aikainen tilitys oikeudenhaltijoille

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tulee tilittää tekijänoikeuskorvaus oikeudenhaltijalle tai valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle täsmällisesti ja viipymättä 45 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella sen jälkeen, kun verkkopalvelun tarjoaja on maksanut korvauksen lisensioivalle yhteishallinnointiorganisaatiolle.

Tilityksen yhteydessä lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation on annettava oikeudenhaltijalle tai valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle vähintään seuraavat tiedot:

1) ajanjakso, jonka aikana oikeudenhaltijoille kuuluvien korvausten perusteena olevien oikeuksien käyttö tapahtui, sekä maantieteelliset alueet, joilla tämä käyttö tapahtui;

2) kerätyt korvaukset, tehdyt vähennykset ja jaetut korvaukset kustakin sellaisesta sävellysteoksen verkko-oikeudesta, jota oikeudenhaltijat ovat valtuuttaneet yhteishallinnointiorganisaation edustamaan kokonaan tai osittain;

3) lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation oikeudenhaltijoiden puolesta keräämät korvaukset, tekemät vähennykset ja jakamat korvaukset kunkin verkkopalvelun tarjoajan osalta.

Valtuuttava yhteishallinnointiorganisaatio vastaa korvausten tilittämisestä ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen toimittamisesta edustamilleen oikeudenhaltijoille, jollei yhteishallinnointiorganisaatioiden välillä toisin sovita.

50 §

Yhteishallinnointiorganisaatioiden väliset sopimukset usean valtion alueen kattavaa lisensiointia varten

Yhteishallinnointiorganisaatioiden välinen edustussopimus, jolla yhteishallinnointiorganisaatio valtuuttaa toisen yhteishallinnointiorganisaation myöntämään usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenssejä, ei saa antaa yksinoikeutta teosten lisensiointiin.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation on annettava valtuuttavalle yhteishallinnointiorganisaatiolle tiedot tärkeimmistä ehdoista, joiden mukaisesti valtuutuksen piiriin kuuluvat verkko-oikeudet lisensioidaan. Näihin tietoihin kuuluvat:

- 1) oikeuksien käyttötavat;
- 2) lisenssimaksuun liittyvät tai vaikuttavat ehdot;
- 3) lisenssin voimassaoloaika;
- 4) lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tilikaudet;
- 5) lisensioinnin kattama maantieteellinen alue;
- 6) muut lisensioinnin ehdot, jotka olennaisesti vaikuttavat valtuutuksen piiriin kuuluvien oikeuksien lisensiointiin.

Valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation on ilmoitettava edustamilleen oikeudenhaltijoille tiedot edustussopimuksen voimassaoloajasta ja lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation tarjoamien palvelujen kustannuksista ja muista sopimuksen keskeisistä ehdoista.

51 §

Velvollisuus edustaa toista yhteishallinnointiorganisaatiota usean valtion alueen kattavassa lisensioinnissa

Yhteishallinnointiorganisaatiolla, joka myöntää tai tarjoaa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensoijia samassa oikeuksien luokassa jonkin toisen yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoimaan, on velvollisuus ottaa myös muun yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoima edustettavakseen, jos pyynnön esittänyt yhteishallinnointiorganisaatio ei itse myönnä eikä tarjoa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensoijia. Yhteishallinnointiorganisaation on vastattava pyyntöön kirjallisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio 1 momentin mukaisesti ottaa toisen yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoiman edustettavakseen, sen on:

- 1) sisällytettävä valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoima kaikkiin verkko-palvelun tarjoajille osoittamiinsa tarjouksiin;
- 2) hallinnoitava valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation teosvalikoimaa ja omaa teosvalikoimaansa samoin ehdoin;
- 3) määriteltävä hallinnointipalkkio niin, ettei se ylitä hallinnoinnista aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia.

Valtuuttavan yhteishallinnointiorganisaation on annettava lisensioivan yhteishallinnointiorganisaation käyttöön sävellysteosvalikoimaa koskevat tiedot, jotka tarvitaan usean valtion alueen kattavien sävellysteosten verkko-oikeuksien lisensoijien myöntämiseksi. Jos tiedot ovat riittämättömiä tai sellaisessa muodossa, ettei lisensioiva yhteishallinnointiorganisaatio voi täyttää 43—49 §:ssä säädettyjä vaatimuksia, lisensioivalla yhteishallinnointiorganisaatiolla on oikeus veloittaa valtuuttavalta yhteishallinnointiorganisaatiolta mainittujen vaatimusten täyttämistä aiheutuvat kohtuulliset kustannukset tai sulkea edustuksen ulkopuolelle sellaiset teokset, joiden tiedot ovat riittämättömät tai joiden osalta tietoja ei voida käyttää.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

52 §

Pääsy usean valtion alueen kattavan lisensioinnin piiriin

Oikeudenhaltija voi peruuttaa yhteishallinnointiorganisaatiolle antamansa valtuutuksen hallinnoida usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenksejä ja säilyttää yhteishallinnointiorganisaation valtuutuksen hallinnoida oikeuksia yhden alueen kattavaa lisensiointia varten, jos yhteishallinnointiorganisaatio ei viimeistään 10 päivänä huhtikuuta 2017 myönnä tai tarjoa usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenksejä tai ole valtuuttanut toista yhteishallinnointiorganisaatiota edustamaan kyseisiä oikeuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu valtuutuksen peruuttaminen tulee voimaan välittömästi.

10 luku

Viranomaisvalvonta

53 §

Ilmoitus tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista

Yhteishallinnointiorganisaation tulee tehdä ilmoitus Patentti- ja rekisterihallitukselle ennen tässä laissa tarkoitettua toiminnan aloittamista.

Ilmoitukseen tulee sisältyä seuraavat tiedot:

- 1) yhteishallinnointiorganisaation nimi ja yhteystiedot;
- 2) 17 §:ssä tarkoitetun henkilön nimi;
- 3) kuvaus yhteishallinnointiorganisaation edustamien teosten ja muiden suojan kohteiden tyypeistä ja edustetuista oikeuksista;
- 4) tieto siitä, onko yhteishallinnointiorganisaation tarkoitus tarjota tai myöntää usean valtion alueen kattavia sävellysteosten verkko-oikeuksien lisenksejä.

54 §

Valvontaviranomainen

Valvontaviranomaisen tehtävänä on:

- 1) valvoa, että Suomeen sijoittautuneet yhteishallinnointiorganisaatiot ja niiden jäsenyhteisöt noudattavat tämän lain säännöksiä oikeuksien yhteishallinnoinnissa;
- 2) neuvoa yhteishallinnointiorganisaatioita ja muita osapuolia tämän lain säännösten soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä ja edistää hyvien käytäntöjen noudattamista tämän lain piiriin kuuluvassa toiminnassa;
- 3) vastata toisten jäsenvaltioiden viranomaisten esittämiin tietopyyntöihin, jotka koskevat Suomeen sijoittautuneiden yhteishallinnointiorganisaatioiden toimintaa siten kuin tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensioinnista verkkokäyttöä varten sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU 37 artiklassa säädetään;

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

4) yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa seurata yhteishallinnon kehitystä Suomessa ja antaa Euroopan unionin komissiolle sen tarvitsemat tiedot yhteishallinnosta ja sen kehityksestä sekä osallistua muuhun Euroopan talousalueen viranomaisyhteistyöhön siten kuin 3 kohdassa mainitussa direktiivissä säädetään.

Patentti- ja rekisterihallitus valvoo tämän lain noudattamista.

55 §

Viranomaisten yhteistyö

Patentti- ja rekisterihallitus ja Kilpailu- ja kuluttajavirasto ovat tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä keskenään hoitaessaan yhteishallinnointiorganisaatioihin kohdistuvia tämän lain ja kilpailulain mukaisia valvontatehtäviä.

Työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö ja Patentti- ja rekisterihallitus ovat keskenään tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä tässä laissa säädettyjen tehtävien järjestämiseksi sekä tämän lain soveltamiseksi opetus- ja kulttuuriministeriön toimivaltaan tekijänoikeuslaissa säädettyissä asioissa.

56 §

Valvonta-asian vireilletulo

Patentti- ja rekisterihallitukselle saadaan tehdä toimenpidepyyntö yhteishallinnointiorganisaation menettelystä tai laiminlyönnistä, joka on vastoin tämän lain säännöksiä. Toimenpidepyynnössä on kuvattava moitittavana pidettävä yhteishallinnointiorganisaation menettely tai laiminlyönti.

Patentti- ja rekisterihallitus voi myös omasta aloitteestaan ryhtyä tässä laissa tarkoitettuihin valvontatoimenpiteisiin.

57 §

Asioiden tärkeysjärjestys ja tutkimatta jättäminen

Patentti- ja rekisterihallitus voi jättää yhteishallinnointiorganisaation menettelyä tai laiminlyöntiä koskevan asian tutkimatta, jos:

- 1) asiaa koskeva toimenpidepyyntö on ilmeisen perusteeton;
- 2) yhteishallinnointiorganisaatio on ryhtynyt toimenpiteisiin asian oikaisemiseksi;
- 3) yhteishallinnointiorganisaation menettelyllä tai laiminlyönnillä on vain vähäistä vaikutusta tämän lain tavoitteiden toteutumiseen;
- 4) tuomioistuimessa vireillä olevan samaa menettelyä koskevan riita- tai rikosasian johdosta ei yksityisen tai yleisen edun suojelemiseksi katsota olevan tarpeen ryhtyä toimenpiteisiin;
- 5) asia on vireillä myös Kilpailu- ja kuluttajavirastossa eikä lisätoimenpiteisiin katsota olevan tarpeen ryhtyä.

Päätös tutkimatta jättämisestä on tehtävä viipymättä.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

58 §

Tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus pyynnöstä saada tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten kaikki valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja asiakirjat yhteishallinnointiorganisaatiolta tai sen puolesta tähän lakiin perustuvaa tehtävää suorittavalta yhteisöltä tai säätioältä.

Patentti- ja rekisterihallituksella on muualla kuin pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävissä tiloissa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvontaa varten oikeus tehdä tarkastuksia.

Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus saada maksutta jäljennöksiä tarkastettavista asiakirjoista ja tulosteita tai kopioita tietojärjestelmissä olevista tiedoista tai tallenteista.

59 §

Tilintarkastajan oikeus antaa tietoja valvontaviranomaiselle

Yhteishallinnointiorganisaation tilintarkastaja saa ilmoittaa valvontaviranomaiselle organisaatiota koskevasta seikasta tai päätöksestä, jonka hän on saanut tietoonsa tehtävänsä suorittaessaan. Tilintarkastaja saa myös toimittaa valvontaviranomaiselle jäljennöksen tilintarkastuslain 3 luvun 7 §:ssä tarkoitetusta tilintarkastuspöytäkirjasta.

60 §

Huomautus ja varoitus sekä uhkasakko

Patentti- ja rekisterihallitus voi tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan antaa kirjallisen tai suullisen huomautuksen tai kirjallisen varoituksen sille, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai päätöksiä, ja velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

Varoitus voidaan antaa, jos huomautusta ei asiasta ilmenevät seikat kokonaisuudessaan huomioon ottaen voida pitää riittävänä.

Patentti- ja rekisterihallitus voi asettaa 1 momentissa tarkoitetun päätöksen tehosteeksi uhkasakon.

61 §

Muutoksenhaku

Patentti- ja rekisterihallituksen tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Patentti- ja rekisterihallituksen päätöstä on valituksesta huolimatta noudatettava, jollei hallinto-oikeus toisin määrää.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Patentti- ja rekisterihallituksella on oikeus hakea valittamalla muutosta hallinto-oikeuden päätökseen, jolla hallinto-oikeus on kumonnut Patentti- ja rekisterihallituksen antaman päätöksen tai muuttanut sitä.

62 §

Yhteishallinnoinnin kehittämisen neuvottelukunta

Valtioneuvosto asettaa määräajaksi yhteishallinnointijärjestöjen, oikeudenhaltijoiden, teosten käyttäjien ja viranomaisten edustajista koostuvan neuvottelukunnan, jonka tehtävänä on:

1) seurata ja arvioida tekijänoikeuden ja lähioikeuden yhteishallinnointia koskevien käytäntöjen kehittymistä;

2) edistää hyvien käytäntöjen noudattamista ja antaa suosituksia alalla noudatettavista menettelytavoista ja standardeista;

3) edistää vaihtoehtoisten riidanratkaisumenettelyjen hyödyntämistä tämän lain piiriin kuuluvien riitojen käsittelyssä;

4) muutoin avustaa opetus- ja kulttuuriministeriötä ja Patentti- ja rekisterihallitusta tämän lain ja tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivisesta hallinnoinnista sekä usean valtion alueen kattavasta musiikkiteosten oikeuksien lisensioinnista verkkokäyttöä varten annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/26/EU piiriin kuuluvissa asioissa.

Tarkemmat säännökset neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta ja tehtävistä annetaan valtioneuvoston asetuksella.

11 luku

Erinäiset säännökset

63 §

Vastuu ulkoistetuista yhteishallinnointitehtävistä

Mitä tässä laissa säädetään yhteishallinnointiorganisaation tai riippumattoman hallinnointiorganisaation toiminnasta, sovelletaan myös muuhun yhteisöön tai säätiöön, joka harjoittaa tämän lain mukaista toimintaa ja joka on suoraan, välillisesti, kokonaan tai osittain yhteishallinnointiorganisaation tai riippumattoman hallinnointiorganisaation omistuksessa tai määräysvallassa.

Jos yhteishallinnointiorganisaatio tai riippumaton hallinnointiorganisaatio on sopimuksen tai muun vastaavan järjestelyn perusteella siirtänyt sille tämän lain mukaan kuuluvan tehtävän sellaiselle yhteisölle tai säätiölle, joka ei ole sen omistuksessa eikä määräysvallassa, tehtävän siirtänyt organisaatio vastaa siitä, että tehtävä suoritetaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

64 §

Yhteishallinnointiorganisaation velvollisuus käsitellä valituksia

Yhteishallinnointiorganisaation on vastattava jäseneltään, edustamaltaan oikeudenhaltijalta tai toiselta yhteishallinnointiorganisaatiolta saamaansa valitukseen menettelystään, laiminlyönnistään tai päätöksestään, jolla on vaikutusta valittajan tämän lain mukaisiin oikeuksiin tai etuihin.

Yhteishallinnointiorganisaation on annettava kirjallinen vastaus valitukseen kohtuullisessa ajassa. Kielteinen vastaus on perusteltava.

65 §

Kielletyt sopimusehdot ja menettelyt

Yhteishallinnointiorganisaatio ei saa käyttää sopimusehtoa eikä menetellä tavalla, joka on ~~35 §:n vastainen~~ tai toisena sopijapuolena olevien yhteishallinnointiorganisaation jäsenten, yhteishallinnointiorganisaation edustamien oikeudenhaltijoiden, käyttäjien tai toisten yhteishallinnointiorganisaatioiden kannalta kohtuuton ~~taikka käyttäjien kannalta 35 §:n vastainen~~. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon toisen sopijapuolen heikommasta asemasta johtuva suojan tarve ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

66 §

Kiellon määrääminen

Markkinaoikeus voi kieltää yhteishallinnointiorganisaatiota käyttämästä 65 §:ssä kiellettyä sopimusehtoa tai menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.

Kielto ja uhkasakko voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa oikeushenkilöön, joka toimii yhteishallinnointiorganisaation lukuun.

67 §

Oikeuspaikka riita-asiassa

Edellä 2, 7 ja 9 ja 11 lukuun perustuvat riita-asiat käsitellään markkinaoikeudessa ja 3—6 ja 8 lukuun perustuvat riita-asiat käräjäoikeudessa.

Edellä 3—6 ja 8 lukuun perustuvat riita-asiat käsitellään käräjäoikeudessa.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

12 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

68 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan **1 päivänä tammikuuta 2017**.

69 §

Siirtymäsäännökset

Yhteishallinnointiorganisaation, joka harjoittaa tässä laissa tarkoitettua tekijänoikeuden yhteishallinnointia lain tullessa voimaan, on annettava 53 §:ssä tarkoitettu ilmoitus viimeistään kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

Jos 5 §:ssä tarkoitettu valtuutus on annettu ennen tämän lain voimaantuloa, 9 §:ssä tarkoitettut tiedot on annettava oikeudenhaltijalle viimeistään **kolmen kuukauden kuluttua lain voimaantulosta**. Ennen tämän lain voimaantuloa tehdyn valtuutuksen ehto, joka on tämän lain säännösten vastainen, on pätemätön.

~~Yhteishallinnointiorganisaation tulee laatia ja julkaista 41 §:ssä tarkoitettu vuotuinen avoimuusraportti viimeistään lain voimaantulon jälkeen alkavalta kokonaiselta tilikaudelta. Lain voimaan tullessa käynnissä olevalta tilikaudelta yhteishallinnointiorganisaatio voi avoimuusraportin sijasta 41 §:n 2 momentin mukaisesti julkaista 18 §:n 2 momentissa tarkoitettujen henkilökohtaiset sidonnaisuuslausumat sekä kirjanpitolain (1336/1997) mukaisen toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen, jotka on tarkastettu tilintarkastuslain säännösten mukaisesti.~~

Jos ennen lain voimaantuloa rekisteröidyn yhteishallinnointiorganisaation sääntöihin tai yhtiöjärjestykseen sisältyy tämän lain vastaisia määräyksiä, niiden sijasta on noudatettava tämän lain säännöksiä. Säännöt tai yhtiöjärjestys on muutettava tämän lain mukaisiksi viimeistään **kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta**.

Ennen lain voimaantuloa valitun hallituksen tai hallintoneuvoston kokoonpano on muutettava tämän lain mukaiseksi viimeistään **kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta**.

Yhteishallinnointiorganisaation on noudatettava 10, 37 ja 40 §:n säännöksiä suomen ja ruotsin kielen käyttämisestä viimeistään vuoden kuluttua lain voimaantulosta.

2.

Laki

oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain (100/2013) 1 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohta, 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 6 §:n 2 momentin 3 kohta, 4 luvun 1 §:n 2 momentti ja 17 §, 5 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta ja 4 momentti, 3 §, 9 §:n 2 momentti, 15 §:n 1 momentti, 6 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §, 3 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti sekä 7 luvun 4 §:n 1 momentti, ja

lisätään 1 luvun 4 §:ään uusi 4 momentti, 6 §:n 2 momenttiin uusi 4 kohta ja 5 luvun 2 §:n 1 momenttiin uusi 8 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Kilpailu- ja valvonta-asiat

Markkinaoikeus käsittelee kilpailu- ja valvonta-asiaina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädetty:

-----
2) tietoyhteiskunta- ja viestintälain (917/2014) 334 §:ssä tarkoitetun seuraamusmaksun määräämistä koskevat asiat;
-----

4 §

Teollis- ja tekijänoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee teollis- ja tekijänoikeudellisina asioina myös tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetussa laissa (/) sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt riita-asiat.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

5 §

Toimivalta teollis- tai tekijänoikeudelliseen asiaan liittyvässä riita-asiassa

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös muun riita-asian, jos kantaja nostaa kanteet samanaikaisesti samaa vastaajaa tai eri vastaajia vastaan ja kanteet johtuvat olennaisesti samasta perusteesta. Erityisestä syystä markkinaoikeus voi tutkia mainitun muun riita-asian, vaikka sitä tarkoittavaa kannetta ei ole nostettu samanaikaisesti. Kanne on tällöinkin nostettava ennen kuin valmistelu on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti todettu päättyneeksi tai ennen kuin oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaisesti asetettu määräaika on kulunut umpeen, jos tällainen määräaika on asianosaiselle asetettu.

Markkinaoikeus voi 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädetyn riita-asian yhteydessä tutkia myös vastaajan kantajaa vastaan nostaman muuta asiaa koskevan vastakanteen, jos se koskee samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa kuin alkuperäinen kanne.

---

6 §

Markkinaoikeudelliset asiat

Markkinaoikeus käsittelee markkinaoikeudellisina asioina myös sen toimivaltaan kuuluviksi säädettyt:

---

3) tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaiset kuluttaja-asiamiehen valvontaan kuuluvat asiat;

4) tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 66 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevat asiat, joissa vaaditaan sopimusehdon tai menettelyn kieltämistä kyseisellä alalla ja kyseisissä sopimustilanteissa sopijapuolina olevien oikeudenhaltijoiden, teosten käyttäjien tai toisten yhteishallintoorganisaatioiden kannalta tyypillisesti kohtuuttomana.

4 luku

Teollis- ja tekijänoikeudellisten asioiden käsittely

1 §

Luvun säännösten soveltamisala

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 ja 4 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita- tai hakemusasia (*teollis- tai te*

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

kijänoikeudellinen riita- tai hakemusasia) sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia käsitellään markkinaoikeudessa siten kuin 17—24 §:ssä säädetään.

17 §

Oikeudenkäymiskaaren soveltaminen

Jollei tästä laista tai teollis- tai tekijänoikeudellisen riita- tai hakemusasian osalta 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitusta laista muuta johdu, mainituissa lainkohdissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyjen riita- ja hakemusasioiden sekä mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettujen riita-asioiden käsittelyyn markkinaoikeudessa sovelletaan, mitä oikeudenkäymiskaarissa säädetään riita- ja hakemusasioiden käsittelystä käräjäoikeudessa.

5 luku

Markkinaoikeudellisten asioiden käsittely

2 §

Asian vireillepanoon oikeutetut

Edellä 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä:

7) rajat ylittävästä kieltomenettelystä annetun lain mukaisissa asioissa ulkomainen järjestö tai viranomainen sen mukaan kuin mainituissa laissa tarkemmin säädetään;

8) tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain 66 §:ssä tarkoitetun kiellon määräämistä koskevissa asioissa se luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, johon mainitun lain 65 §:ssä tarkoitettua sopimusehtoa tai menettelyä sovellettaisiin, tai elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys, joka on neuvotellut kyseessä olevan sopimuksen kahden tai useamman edustamansa elinkeinonharjoittajan puolesta.

Tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaisissa asioissa tämän luvun 1 §:ssä tarkoitettun hakemuksen voi tehdä kuluttaja-asiamies.

3 §

Toissijainen vireillepano-oikeus

Jos kuluttaja-asiamies kieltäytyy saattamasta markkinaoikeuden käsiteltäväksi kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin tai tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaista asiaa, joka koskee markkinointitoimen, sopimusehdon tai perintämenettelyn kieltämistä, 1 §:ssä tarkoitetun hakemuksen voi tehdä palkansaajien ja kuluttajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

9 §

Väliaikaista kieltoa koskevan vaatimuksen käsittely

Kuluttaja-asiamiehen vaatimus väliaikaisen kiellon määramisest kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnst annetun lain 13 §:n 1 momentin tai tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaisessa asiassa voidaan ratkaista, vaikka sitä ei ole saatu annettua tiedoksi sille, johon vaatimus kohdistuu.

15 §

Korvaus valtion varoista

Markkinaoikeudessa todistajana tai asiantuntijana kuullulle suoritetaan kuluttajansuojalain, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta annetun lain, saatavien perinnst annetun lain 13 §:n 1 momentin, rajat ylittävästä kieltomenettelyst annetun lain sekä tietoyhteiskuntakaaren 330 §:n 2 momentin mukaisissa asioissa korvausta valtion varoista sen mukaan kuin valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetussa laissa (666/1972) sadetetn.

---

6 luku

Erinäiset saunnkset

1 §

Teollis- ja tekijänoikeudellisten riita-asioiden käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Samojen tai eri asianosaisten väliset 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 ja 4 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi sadetyt riita-asiat voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos se edistää asioiden selvittämistä.

---

2 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja muun riita-asian käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi sadetty riita-asia ja mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitettu riita-asia on käsiteltävä samassa oikeudenkäynnissä.

Jos 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun mainitun luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainitussa laissa tarkoitussa riita-asiassa valmistelun on oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 28 §:n 1 momentin mukaisesti

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

todettu päättyneen, markkinaoikeus voi käsitellä riita-asiat erikseen, jos niiden samassa oikeudenkäynnissä käsitteleminen ei käy haitatta päinsä. Samalla tavoin voidaan menetellä myös silloin, kun 1 luvun 5 §:n 2 momentissa tarkoitettu kanne nostetaan sen jälkeen, kun asianosaiselle oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 22 §:n mukaan asetettu määräaika on kulunut umpeen.

3 §

Teollis- tai tekijänoikeudellisen riita-asian ja markkinaoikeudellisen asian käsitteleminen samassa oikeudenkäynnissä

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 tai 15 kohdassa taikka 2 tai 4 momentissa mainituissa laissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaksi säädetty riita-asia ja markkinaoikeudellinen asia voidaan käsitellä samassa oikeudenkäynnissä, jos asioilla on yhteyttä keskenään ja niiden käsitteleminen yhdessä käy haitatta päinsä.

---

8 §

Ratkaisun julistaminen tai antaminen muussa asiassa

Edellä 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 ja 4 momentissa mainituissa laeissa markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluviksi säädettyissä riita- ja hakemusasioissa, mainitun luvun 5 §:ssä tarkoitetuissa riita-asioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa markkinaoikeuden ratkaisu julistetaan päätösneuvottelun päättyttyä tai annetaan markkinaoikeuden kansliassa. Julistettu ratkaisu päivätään julistamispäivälle ja kansliassa annettu ratkaisu sille päivälle, jona se on asianosaisten saatavissa.

---

7 luku

Muutoksenhaku markkinaoikeuden ratkaisuun

4 §

Muutoksenhaku teollis- ja tekijänoikeudellisissa riita- ja hakemusasioissa sekä markkinaoikeudellisissa asioissa

Markkinaoikeuden ratkaisuun 1 luvun 4 §:n 1 momentin 1—10, 13 ja 15 kohdassa sekä 2 ja 4 momentissa mainituissa laissa sen toimivaltaan kuuluvaksi säädettyssä riita- ja hakemusasiassa, 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettussa riita-asiassa sekä markkinaoikeudellisessa asiassa haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan oikeuteen, jos korkein oikeus oikeudenkäymiskaaren 30 luvun 3 §:n nojalla myöntää valitusluvan.

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017 .

3.

Laki

kilpailulain 39 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kilpailulain (948/2011) 39 §, sellaisena kuin se on laissa 592/2013, seuraavasti:

39 §

Salassa pidettävän asiakirjan luovuttaminen eräille viranomaisille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on oikeus luovuttaa tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen yhteydessä saamansa tai laatimansa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:ssä tarkoitettu salassa pidettävä asiakirja Finanssivalvonnalle, Energiamarkkinavirastolle, Viestintävirastolle ja Patentti- ja rekisterihallitukselle, jos se on näiden tehtävien hoitamiseksi välttämätöntä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017 .

4.

Laki

Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain (578/2013) 2 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1144/2015, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö SiVM 14/2016 vp

2 §

Tehtävät

Patentti- ja rekisterihallitus käsittelee patenttia, integroidun piirin piirimallia, hyödyllisyysmallioikeutta, mallioikeutta, tavaramerkkiä, yritysikiinnitystä, kaupparekisteriä, yhdistysrekisteriä, säätiörekisteriä ja säätiölaissa (487/2015) tarkoitettua säätiöiden valvontaa, tekijänoikeuden yhteishallinnointia koskevassa laissa (/) tarkoitettua valvontaa, tilinpäätösasiakirjojen julkistamista, toiminimeä ja tilintarkastuslaissa (1141/2015) tarkoitettua tilintarkastusvalvontaa koskevat asiat sekä tarjoaa näihin tehtäviin liittyviä tietopalveluja.

Tämä laki tulee voimaan **1 päivänä tammikuuta 2017**.

Helsingissä 25.11.2016

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tuomo Puumala kesk
varapuheenjohtaja Sanna Lauslahti kok
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Marisanna Jarva kesk
jäsen Ilkka Kantola sd
jäsen Kimmo Kivelä ps
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Mikaela Nylander r
jäsen Ulla Parviainen kesk
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Jani Toivola vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Kaj Laine